

Hevesvármegye

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI VÁRMEGYEI LAP

TARTALOM:

- Beszélő számok a Főpásztor jószívéről.**
A Bátor Hatvány család nyomorenyhítő akciója.
- A Vöröskereszt Egyesületek működése vármegyénkben.** Látogatásunk dr. Frindt József egészségügyi főtanácsosnál és özv. báró Wildburg Arthurné, gróf Westphalen Annánál, a gyöngyösi egyesület vezetőinél.
- † **Balogh Istvánné.**
- Dr. visontai Kovách I. ászló** földbirtokos. Vámosgyörk: A „Borászati Lapok” tartahatatlan állásfoglalása a szőlősgazdálkál szemben
- Magnin Alfréd** főjegyző, a vármegyei jegyzőegyesület elnöke Füzesabony: Bajor községek.
- Beszélgetésünk dr. Szabó Gyulával** az egri járás főszolgabíráival.
- Kálmán Sándor** a Mezőgazdasági Kiviteléi Intézet levelezője München: Gyümölcs és fozeléktermelésünk, értékesítésünk különös tekintettel Hevesvármegyére.
- Tóbiás József** műszaki főtanácsos nyilatkozata Eger: A megyei inségmunka útépitési programja.
- Olvasóinkhoz!** Bejelentés, hogy dr. Erlach Sándor Egerben, Dr. Katrics Kálmán Gyöngyösön és Dr. Végh József Tiszafüreden résztvesznek a „Hevesvármegye” szerkesztésében.
- Eger város szanája villamos üzemét.** A városi képviselőtestület ülése.
- Vármegyénk képviselői a képviselőház új bizottságaiban.**
- Lévay Mihály** v. püspök jötekonysági akciója.
- Dr. Hamersberg Elemér** t. b. vm. tisztifőorvos szabadalma: Sebészeti eszköz és műszer a véretek maradandó elzárására véres műtétéknél!
- Hatvani Népbank R. T.** közgyűlése.
- Az egri városi vizsgálatról.**
- Dr. Hamersberg Elemérné** Kovalik Ilona: Három hangulat. II. Luczern.
- Dr. Gergely Ernő** ügyvéd földbirtokos: Új gyümölcsösök telepítése.
- Schütz Béla** törvényhatósági állatorvos jelentése: A sertés pestis mult évi pusztítása.
- „Nádasi”: „A fenséges asszony”.
- A hevesi főrabbi és hitközsége.** -- Törvényszéki tárgyalás Egerben.
- Vármegyénk bortermelőinek nagygyűlése** Egerben.
- A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület** gyűlése.
- Helyeselhető-e nemzetgazdasági szempontból** a Csány környéki dinyések külföldi működése.
- Parádi üvegyár** és ásványvízforrás Kúhinka Gyula.
- Az egri kereskedők mozgalma** a boltberek leszállításáért.
- Hírek, beszámolók a megye minden részéből.

1933. FEBRUÁR HÓ 1.
IV. ÉVFOLYAM 2 SZÁM.

A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület gyűlése.

A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület igazgató választmánya január 14-én tartotta Egerben januári rendes ülését Borhy György felsőházi tag elnökele alatt.

A választmány foglalkozott a dohánybeváltás során észlelhető szigorú leminősítési utasításokkal, melyek a gazdákat és a kertészeket nagyon elkésérik, nem kár azonban a miskolci nagygyűlés határozatainak elébevágni, így függőben tartotta az ügy érdemi elintézését. Több indítvány foglalkozott azzal, hogy a bajbajutott gazdák megsegítésére nem alkalmas eléggé a 6300/1932. sz. ME. rendelet és gyökeres segítség csak erőteljesebb beavatkozással érhető el. A választmány, bár tisztában van egyes gazdák különösen súlyos helyzetével egyfelől és a hitelélet nehézségeivel másfelől, úgy látja, hogy az Európa szerte mutatózó fellogás erősödésével egy általános mezőgazdasági hitelconverzió vagy a tartozások átértékelése amúgy is elkerülhetlenné válik, úgy bizik abban, hogy a kérdés végleges rendezéséig az említett rendelet a nehézségeket át fogja tudni hidalni.

Kérelem érkezett a Tiszafüredi járás tanyabirtokos gazdáitól, hogy a közel 27.000 kat. holdas kiépítetlen úthálózatú birtokaikon a tanyákon állomásozott igák után közmunkaváltság elengedésében részesüljenek. Választmány a kérelem méltányos és egyénileg különösen sérelmes okait átérezve foglalkozott ezen kérdéssel és bár érdemben határozni ezen kérelem felett módjában nem állott, mert a vármegye illetékes erre, megállapítja, hogy a közmunkaváltság annyiszor és oly alapos okokkal támadott mai rendszerén törvényhozásilag változtatni kell. Most amilyen elismerten fontos érdek és kötelesség a kiépített úthálózat fenntartása és kibővítése, éppen annyira indokolt az, hogy az ezen hálózatból évtizedeken át előnyt még közvetve sem látó, ezért hátrányosabb helyzetben levő mezőgazdasági lakosság ezen teherrel mentesítéséig addig, míg az úthálózat érdekkörébe nem kerül.

A debreceni Gazdasági Egyesület kérelemmel fordult a kereskedelemügyi miniszterhez, kérve azon rendeletének visszavonását, mely a mezőgazdasági gépek vasuti útkeresztezéseken való áthaladását előzetes engedély kieszközlésétől teszi függővé. A traktorok és más gépek áthaladása egy, néha több kilométer járkálást igénylő ilyen engedély nélkül sem okoz a pályatesten kárt, ezért a választmány hasonló kérelmet terjeszt fel a Miniszterhez.

Háziipari játékkészítő tanfolyamait az Országos Mezőgazdasági Kiállítás és a Budapesti Nemzetközi Árumintavásár háziipari csoportjaiban kiállításra küldi az Egyesület, előkészíti továbbá a vármegye minden községére és 4 birtok kategóriára kiterjedőleg a terméseredmény és művelési költség táblázatokat, adó-vallomási célokból.

Helyeselhető-e nemzetgazdasági szempontból a Csány környéki dinnyések külföldi működése ?

Sugár Béla, a horti Winterberg uradalom főintézője fölhevta a figyelmünket azon körülményre, hogy a vármegyéből, de különösen Hort, Csány és Ecséd környékéről a legügyesebb dinnyések meglepő nagy számban szerződtek le részben a megszállott területekre, részben a távolabbi külföldre, így Ausztriába és Lengyelországba stb.

Szerinte, ez komoly veszélyt jelent az ország dinnyetermeléssel foglalkozó gazdatársadalmára, mert a külföldön dolgozó dinnyésektől a mellettük dolgozó segédmunkások eltanulják a dinnyetermelést. Bár a jelenlegi munkavállalás nagyszámú családnak juttat kenyeret, mégis a jövőre nézve súlyosan veszélyezteti a dinnyetermelő gazdáinknak exportlehetőségeit. Szívesen vennénk, ha olvasóink e kérdéshez hozzászólnának.

Parádi Üveggyár és Ásványvízforrás Kuhinka Gyula.

Vármegyénk gazdasági életének igen értékes erőforrása a Kuhinka Gyula vezetése alatt álló parádi üveggyár.

Dacára a nehéz gazdasági viszonyoknak, a helyes és körültekintő szakkerületi vezetés biztosítani tudja a gyár üzemképességét.

A gyár ma is állandóan üzemben van és 100—120 szakmunkásnak nyújt biztos megélhetést, azonkívül a község lakossága mint fuvaros és napszámot tekintélyes keresethez.

A gyár készítményei elsőrendű minőségűek, és jó hírnevük folytán az egész ország területén elterjedtek.

A célszerű és helyes irányítást igazolja azon körülmény is, hogy a gyár széles vonalú gyártásra rendezkedett be, és a legszebb kivitelű színes üveg dísztagyától kezdve a közönséges ásványvízes palackig mindennemű öblös üveget gyárt.

A vásárlóközönség helyesen teszi, ha beszerzéseivel tekintettel van az árú hazai és megyei művöltára. Az így vásárolt árú értékéből újból megyebeli ember munkaalkalma fog megszületni!

Gyöngyösnek 97 egyesülete van. Nem kell tulságosan megüjdeni, a 97-ből 12 az egyházhatósági jogkörhöz tartozó, marad tehát összesen potom 85 darab. Hát nincs-e 100 %-os igazsága a belügyminiszternek, amidőn rendet akar teremteni az országban a hemzsegtől, nihetetlen túltermelésben bővelkedő egyesületek között. Hiszen jól tudjuk, hogy egy kisebb vidéki városban ugyanazon szűkebb társaság valósággal kényszerítve van mindenhol ott lenni. Hát nem merénylet-e ez a jobbérzésű emberek ellen akiket tagsági kötelezettségeik a kényszerhelyzet folytán a legkínosabb helyzetbe hoznak. Vége a régi jó világnak, a nagy számú elnökösdi játék ma megfizethetetlen adó! Várjuk a belügyminiszter sorsolt intézkedését.

HEVESVÁRMEGYE

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI VÁRMEGYEI LAP

MEGJELENIK HAVONTA KÉTSZER. ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGY ÉVRE 12 PENGŐ, FÉLÉVRE 6 PENGŐ, NÉGYEDEVRE 3 PENGŐ.

Nemcsak emberi, de nemzetmentő kötelességet is teljesítenek azok, akik ma munkát és kenyeret adnak az inségeseknek!

Beszélő számok a Főpásztor jószivéről.

Eger ősz érseklőpásztorja az az egyházfejedelem, aki szegény hazánk mai nagyjait között előjár és példát mutat arra, hogy a mostani gazdasági és szociális világviszáltság közepén miképpen kell segíteni a szegényeket és elhagyatottakat a jó szívnek és nemes magyarságnak. Eger mecénása naponta 100 liter tejet ad a szegény gyermekeknek, havonta 200 pengőt utal ki az egeri szegénygondozás céljaira, amely összeghez az újév első hónapjában még külön 800 pengőt ajándékozott. Az egeri szegényeknek 500, az egeri rokkantoknak, hadiárvaiknak és özvegyeknek 400 mázsa aprított tűzifát küldött, a dohánygyári napközi gyermekotthont is ellátja tejjel, a kormányzó né inségakciójára pedig 1000 pengőt és több waggon fát adományozott. Itt említjük meg, hogy az egeri érsekség az egyházmegyei hivatalnak főszék-segységnek, iskoláknak és intézményeknek, egyházi rendezvényeknek, plébánosoknak és kántoroknak 1932-ben 192 ezer 967 pengő értéket adott. Az érseki uradalom állandó alkalmazottainak, cselédségének, summásainak, lavatóinak és arató-cseplő munkásainak száma pedig 3879 személy, akinek összes keresete az elmúlt évben meghaladta a 900 ezer pengőt. Az érsekség évi adója több mint 200 ezer pengő.

Minden ódánál szebben beszélnek ezek a hatalmas számok. Együttal elmondják azt is, hogy itt a vagyon szinte erején felül tölti be nagy feladatát. De a ki nem mutatható adományokon kívül még sok-sok könnyet törölt le és sok-sok szegénynek simítja el a gondok redőit *dr. Szmrecsányi Lajos* egeri érsek áldott keze és jóságos szíve! Ezren és ezren imádkoznak a gyámolítottak, a megvigasztaltak, hogy az egeri érseki palotában még sokáig dobogjon a Haza és a magyarok üdvére az ősz egyházfejedelem arany-szíve

. . . . Hónapokkal ezelőtt elhangott a legmagasabb helyről jövő szívbeli szózat — lelkes felhívás a tehettekhez, hogy kimondhatatlanul nagy az emberi szenvedés — segítsenek!

A kormányelnök cselekvésre hívó szövege is végigszárgult a megsemitott haza idegszálaiban.

Körülöttünk recseg, ropog minden, szinte érzi, hallja az ember a nehéz válságos idők súlyos kerekének dübörgését!

Ebben a súlyos időben életkérdés lehet a nemzetre, hogy igaza, erkölesi ereje tudatában higgadtan tartson ki és lelkiileg is felkészülve várja az eseményeket!

Dr. Szmrecsányi Lajos, Eger érsek-főpásztorának és a báró Hatvany családnak nagyszerű ténykedései követendő példák, hogy miként lehet, és miként kell ma cselekedni!

A báró Hatvany család nyomorenyhító adománya.

Az emberszeretet oltárán réges-régen ismert és soha ki nem alvó ragyogó tűz, a Hatvany család áldozati mécsese.

A béke szép idejében a család két kimagasló, korán elköltözött nagy alakja Hatvany József és Hatvany Sándor barok — megmintázott élő alakjai voltak az érző szívvel megáldott emberi nagyságoknak! —

Az utódok méltóknak bizonyultak a nagy elődökhöz! . . .

Boldog büszkeséggel a lelkünkben olvastuk a hírt, hogy a hozzánk tartozó család nagyszerű adományával hány ezer embert mentett meg a kétségbeeséstől!

Dr. Hirsch Albert és neje báró Hatvany Irén, továbbá báró Hatvany Endre a Hatvany család érdekkörébe tartozó vállalatok megbízásából 55.800 pengőt juttattak *dr. Sipőcz Jenő* polgármester kezéhez azzal a kéréssel, hogy ezen összegből *12 héten át 2000 szükölködőnek adjanak ingyen ebédet, 100 hajléktalannak pedig fél éven át juttassanak ingyen lakást.*

A nemesen érző család, amely a közelmúltban is 10 ezer pengőt juttatott a Kormányzó né nyomorenyhító akciójára, szükölközött hazája Hatvan szegényeiről sem feledkezett meg.

Karácsonykor 230 gyermeknek adtak ruhát, cipőt, 150 gazdasági munkásnak cipőt, most újból további 50 iskolás gyermeknek cipőt és 600 családnak 1-1 q tűzifát . . .

Elhallgat a krónikás, helyette a megsegítettek hála-könyvei, néma ajkai beszélnek . . .

A Vöröskereszt Egyesületek működése vármegyénkben.

Látogatásunk dr. Frindt F. József egészségügyi főtanácsosnál és özv. báró Wildburg Arthurné, gróf Westphalen Annánál, — a gyöngyösi Egyesület vezetőinél.

Akit a sorsa, mint sebesült vagy beteg katonát a háború folyamán egy Vöröskereszt kötözőhelyre vagy kórházba juttatott, ahol egymással versenyre kelve dolgozott a tudás és a szeretet, hogy a testi és a lelki sebeket meggyógyítsa, — csak az tudja igazán mérlegelni, hogy milyen tengernyi nemes erőt jelent az a szó, hogy: Vöröskereszt.

A „Hevesvármegye” munkatársát is a hála érzése vitte a Vöröskereszt Egyesületek központjába, ahol módjában állott az egyesület nemes eszméjét évtizedek óta odaadással szolgáló alelnökkel, báró Radvánszky Albert felsőházi taggal beszélni, aki szíves volt bennünket vármegyénk egyesületeinek működéséről tájékoztatni.

Igy jutottunk tudomására azon sajnálatos ténynek, hogy vármegyénkben csupán 3 helyen fejt ki működést a Vöröskereszt Egyesület: Gyöngyösön. Hatvanban és Pásztón, a megye székhelyén és a vármegye többi helyein vagy nem is alakult meg, vagy nem fejt ki működést.

Lapunk múlt számában vármegyénk főispánja és alispánja a legnagyobb szeretettel nyilatkoztak a Vöröskereszt Egyesületről s készséggel kijelentették, hogy a vármegyében az egyesületek megalakulását és működését szívesen támogatják . . .

. . . Első utunk a megye legnagyobb egyesületéhez, Gyöngyöstre vezetett.

Dr. Frindt F. József egészségügyi főtanácsos, kórházigazgató főorvost, az egyesület elnökét irodájában kereste fel munkatársunk.

Jóleső érzéssel hallgattuk a közéleti munka nemesveretű harcosát, aki nagy elfoglaltsága ellenére is odaadó szeretettel foglalkozik az egyesület ügyével.

. . . Bizony, a mi egyesületünk is megérzi a nehéz idők járását, mondja, az egyesületi tagdíjak bármily csekély is legyen az összeg, nem folynak be a kívánalmak szerint. Mégis minden lehető elkövetünk, hogy megtaláljuk a módját annak, mikép lehet a nélkülözőket támogató ténykedésünkkel az egyesület nemes eszméjét, célját ébrentartani.

Buzás Károly igazgató, az egyesület titkára, Sebestyén Lajos igazgató, az ifjúsági egyesület vezetője szívesen és sokat láradoznak az egyesület érdekében.

Az egyesületünk lelke és szellemi mozgatója a társelnökünk özv. báró Wildburg Arthurné, aki egész családjával együtt lelke teljes odaadásával támogat minden szegényügyet.

Kastélya kertjében tartottuk meg a múlt évben nagyszerűen sikerült népnünpélyünket, melynek tiszta jövedelmét 1800 pengőt a városi inségakció támogatására adtuk. Az ünnepély erkölcsi és anyagi sikere a bárónő fáradhatatlan munkásságának köszönhető.

özv. báró Wildburgné, gróf Westphalen Anna családjában tradícióvá vált a Vöröskereszt Egyesület és minden szegényügy támogatása. A jelenlegi elnöknő édesanyja, az elhunyt Auersperg Anna hercegnő a háború alatt kastélyában Vöröskereszt körházat rendezett be, amelyet maga tartott fenn.

Valami különös melegség s a tiszta jószág sugárik a báróné egész lényéből, amikor az egyesület hivatásáról, a szegények kötelező gyámolításáról beszél.

Nagyon üdvös jó helyre adtuk ünnepélyünk bevételét, az 1800 pengőt.

A szegénygondozó nővérek körültekintő munkája folytán a segítségünk ténylegesen a nélkülözőknek jut.

A városi inségakció a város 2 helyén nyújt ingyen ebédet a szegényeknek, 160-an étkeznek a menhelyen és körülbelül 160-an a Charitas hölgyei által vezetett helyen. Ez a szám február 1-re is fel fog szökni.

Nemes gesztussal elhárít magától minden érdemet, Ő csupán kötelességet teljesít . . .

Amidőn elkészítettünk a jószágos lelkű, igazi nagyszonytól, aki naponta ott van és segítőkzik családjával együtt a szegények között — elgondoltuk, hogyha a nehéz időkhez mérten mindenki így teljesítene kötelességét, mennyivel kevesebb volna a szenvedő ember e szegény házában!

† Balogh Istvánné

A Halál a küzdelmekkel telt élet utolsó akkordja. Oszto nagy igazság a földön, hogy minden megszületett lénynek egyformán osztályrészül jut. A végigverekedett, végecélját elért élet elmúlásával, — bár fáj a búcsú, de megnyugvás árad szét a koporsó lezárásánál.

De szivettépő látvány az a gyászmenet, ahol a párjavesztett férj kicsiny árva gyermekével kíséri azt a koporsót, amelyben 10 évi boldog házasság után, az alig 32 tavaszt megért hitves és édesanya nyugszik.

Sokat, nagyon sokat szenvedett szegény Balogh Istvánné, született nemes Niklay Margit, társszerkesztőnk jószágos felesége. Hosszú hónapok óta készült a nagy útra, s lázbanégő szeme simogató pillantásával búcsúzott újra meg újra szeretett övétől.

A békét, nyugalmat adó föld befogadta fáradt testét. Az árván maradtak könnyeivel öntözött sirhantra mi is letesszük résztvevő lelkünk kegyeletvirágait, azzal a forró fohászunkkal az Egek Urához, hogy adjon csendes nyugalmat az elköltözöttnek, az árván itthagytak lelki sebeire pedig gyógyirt, hogy egymás szemeiből erőt merítve, tovább járassák az élet országútját!

A „Borászati Lapok“ tarthatatlan állásfoglalása a szőlőgazdák szemében.

Írta: dr. visontai Kovách László.

A „Borászati Lapok“ (ezután röviden csak B. L.-nek nevezzük) mint a szőlőgazdák érdekeinek hivatott öre, cikksorozatban foglalkozik a szőlőgazdaságok helyzetével és bár nem egészen világosan, — arra a következtetésre jut, hogy a szőlőterületeket csökkenteni kell. Ugylátszik, a cukorgyáraktól tanulta, ellenben igen rosszul alkalmazza, mert ott két ellentétes érdek ütközött össze és küzd egymással: az európai cukorgyárosok és a mezőgazdák, a répatermelők érdeke. Miután az erők egyenlőtlenek, mivel a mezőgazda mindig gyenge volt és lesz is, a harc a gyárosok győzelmével végződött, a termelő kapta árak estek, a terület vagy 25 %-al csökkent, a cukorárak emelkedtek.*

Ez az ügy legalább érthető, ha nem is valami lélekemelő. Ezzel szemben méltó megütközést, hogy azt ne mondjam fölháborodást vált ki B. L. akciója. Visszatetsző ez főleg azért, mert hiszen a B. L. hivatása lenne mindennel és mindenkivel szemben a szőlőbirtokosok érdekeit istápolni, óvni és előmozdítani. Ezzel szemben azt látjuk, hogy a B. L. egyéni akcióit indít az olyan szőlők ellen, amelyek sem nem kimondottan hegyi-szőlők, sem nem immunis homokon települtek.

A B. L. boszorkánykonyhájába nincsen betekintésem s így sajnos nem tudom megállapítani az okokat, de rögzíteni kell azt a szomorú körülményt, hogy a B. L. nem felel meg rendeltetésének, nem teljesíti hivatását, miután nem képviseli a szőlőgazdák egyetemének érdekeit, csak azok egy részét, így megszünt az erkölcsi alapja, hogy mint a szőlőgazdák érdekének képviselője viselkedhessen és léphessen föl, de úgy is kifejezhetem magam, hogy az által, hogy nem képviseli a szőlőgazdák egyetemének érdekeit, megásta a maga sirját s nem számíthat komoly emberek szemében olyan szervnek, a melyet csak egy pillanatig is komolyan lehet vagy kell venni.

Bármennyire helytelenítjük is a B. L. eme egyéni akcióját, miután tényleg megindult, sőt itt van, azzal foglalkozni is kell. Amint már említettem, nem ismerjük az okokat, amelyek a B. L.-t arra indították, hogy megtagadja hivatását és földadatát s az általa képviselt szőlőgazdák egy jó része ellen forduljon. Ha gondolkozunk a dologon csak negatívumokra találunk, mert bizonyára nem az vezette a B. L.-t, hogy a termelés túlhaladja, — már akkor amikor, — a belfogyasztást, mert legrosszabb esetben meg nem felel, vagy nem elégséges belfogyasztásról lehetne szó. Agyoncsépeelt dolog francia vagy olasz példára hivatkozni s ezt a B. L. is legalább olyan jól tudja mint mi, hogy ha az említett országok belfogyasztását vesszük alapul, úgy a Csonkaországnak k. b. 20 millió hl. bort kellene fogyasztani, ezzel szemben ez évben a magyar szőlőtermés a belfogyasztást sem fedezi. Föltesszük és megengedjük azonban, hogy a termés jóval nagyobb a belfogyasztásnál, akkor is a szőlő és must földolgozásán és ily módon való értékesítésének annyi módja és lehetősége van, hogy túltermelésről beszélni igazán fölösleges és elhamarkodott, viszont ha volna tényleg túltermelés, amint nincs, a B. L. akkor volna a szőlőgazdák érdekeinek igazi szószólója, ha a szőlőnek mustnak vagy bornak földolgozás útján való értékesítését igyekez-

nék ismertetni és népszerűsíteni s nem abban látná komoly hivatását, hogy a szőlő kiirtására törekszik.

Vajon gondolkozott-e azon a B. L. hogy mi történik azzal a sok százezer munkással, hogy ezek hol találnak mindennapi kenyeret, ha a szőlők egy részét a B. L. kivánságának megfelelően kivágnák. Vajon időszerű lenne-e éppen most a kenyérlétküli mezőgazdasági munkások amugy is nagy számát, még ezzel a néhány százezer emberrel szaporítani. Vagy nem képezi talán a szőlő, helyesebben a szőlőbe befektetett tőke a nemzeti vagyon jelentős részét, melyet okvetlenül tönkre kell tenni. Hát azt hiszi a B. L. hogy még ma is olyan gazdagok vagyunk, hogy egy kb. 200 milliós nemzeti vagyon szándékos elpusztítása nem játszik szerepet?

Ha a hegyi szőlőnek csinál konkurenciát a sik vidéki szőlő, mit szólunk az ugynevezett immunis homokon települt szőlőkről? Köztudomásu az, hogy a sikvidéki szőlők, amelyek ellen irtóháborút hirdet a B. L. majdnem kivétel nélkül a hegyi szőlők folytatásaképpen jelentkeznek és találhatók. Ez előtt vagy 30 évvel mikor a filoxera által kipusztított szőlők fölújítása már javában folyt modern alapon (amerikai alany, ojtvány, új védekezési módok stb.) a hegyi szőlő tömördek embert vonzott az azt környező sik vidékekről a szőlőkbe, ahol 2-3 sőt egyes évszakokban még ennek is többszörösét kapták a munkások. Ez természetesen a mezőgazdasági napszámok ugriásszerű emelkedését eredményezte, még olyan vidéken is, ahol a szőlőt csak hírből ismerték. Ez a körülmény szinte kényszerítette a hegyi szőlőket környező mezőgazdaságok birtokosait, hogy szintén szőlőt telepítsenek, mert amíg a mezőgazdasági termelvények a magas munkabérekkel egyáltalában nem vagy csak nehezen bírták el, addig a szőlő a magas munkabérek mellett is jövedelmező üzem volt. Róviden ez volt okozója annak, hogy nem kimondottan hegyi vidékeken is szőlők települtek.

Tévedés azonban azt gondolni, hogy ezek a hegyi szőlőknek konkurenciát csinálnak, mert a művelési költségük nagyban egészen ugyanaz, ezzel szemben a sik fekvésű szőlők bora igazán nem hasonlítható össze a hegyi fajszőlők-adta borral. Hogy ez árban is megfelelően kifejezésre jut, azt hiszem nem kell bővebben bizonyítanom sem itt e lapban.

*) A borkérdés tisztán mezőgazdasági probléma, míg a cukorkérdés éppúgy érinti a mezőgazdaságot, mint az ipart. A termelés kontingentálásának szükségességét már régen, — amikor még nem beszéltek cukorkartellról, — megállapították és alkalmazták más termelési ágakban akkor, amikor a termelés a fogyasztást túllépte, s a szükségleten felül évről-évre termelt készletek felgyülemletek és elhelyezhetők nem voltak.

Az ily problémák megoldása, ha megegyezéssel történik, nem járhat valamely érdekelt fél legyőzésével, tehát nem lehetnek győztesek és legyőzöttek. Hazai vonatkozásban pedig a cukorkérdéssel kapcsolatban annál kevésbé, mert a termelés szabályozása a két érdekelt termelési csoport — a gazdák és a gyárak érdekképviselőinek kölcsönös megállapodásával a kormány közreműködése mellett történik abból a szempontból, hogy mindkét fél érdeke a nemzetközi egyezmény keretében megvédessék. Az általános fogyasztási krízisnek lehet betudni, hogy a cukortermelés kontingentálásától várt emelkedő irányzat nem következett be. A nemzetközi cukorpiacon áremelkedés nem volt, a belföldi fogyasztásnál pedig az utóbbi esztendőben történt áremelkedés kizárólag a kincstári részesedés és a vasúti fuvar telemléséből állott elő. (Szerk.)

sem talán a B. L.-nek. A hegyi szőlőknek konkurenciát csak az immunis homok-szőlők csinálnak, úgy mennyiségileg, mint ár tekintetében s ennek oka egyrészt a bortermelő fajták telepítése, másrészt a sokkal olcsóbb telepítési és művelési költségek, de ennek dacára csodálatosképen nem ezek ellen indít irtóháborút a B. L. hanem a hegyi szőlőket környező síkabb területen lévő szőlők ellen.

Ha az érdekképviselők tagozódása és megoszlása ilyen iramban fog menni továbbra is, hamarosan megérjük, hogy a hegyi szőlővidékek zárt szőlőterületté való alakulásán felül, természetesen külön érdekképviseléssel és szervezettel, majd külön érdekképviselő lesz a síkvidéki és külön a homoki szőlőknek s erre a mintára külön a mezőgazdaság egyes ágain belül is, és talán nincs is már messze az az idő, amikor majd a sörárpának és takarmányárpának is külön-külön lesz szervezete és érdekképviselője, mert hiszen egyesülésben és tömörülésben van az erő, ezt írjuk és olvassuk nap nap mellett s így csak természetes, hogy nem tesszük, hanem vígan veszekszünk, vizet prédikálunk és bort iszunk.

Hogy a Hevesmegyei Gazdasági Egyesület ez ellen, vagy ehhez hasonló eljárások ellen felemeli tiltakozó szavát, csak természetes, nemcsak azért mert hivatásának magaslatán áll, nemcsak azért mert a vármegye területén lakó gazdák között vagyoni vagy származási szempontból különbséget nem tesz és nem is ismer, mert a vármegye minden gazdája, legyen a kicsi vagy nagy, szegény vagy gazdag egyforma gyermeke, hanem azon körülmény folytán is, hogy a vármegye területén a hegyi szőlők mellett földalható úgy a síkvidéki mint az immunis homokon települt szőlő is. Bár eddig nem volt reá eset, hogy az egyes szőlőkategóriák egymás ellen fordultak volna, de amennyiben ez előfordulna, már a hagyományok alapján is, a leghatározottabban ellene fog fordulni minden konkolyhintési kísérletnek, mert az egyesület hivatása az érdekek védelme, és ellentétek esetén a különböző érdekek kiegyenlítése és összehangbáhozása, nem pedig, mint a B. L. az ellentétek keresése, azok mesterséges szítása ellentétbeállítás.

Bajor községek

életére, igazgatására voltam kíváncsi.

Egyik müncheni utam alkalmával találomra kiválasztottam a Münchentől félórai távolságra fekvő Fürstenfeldbruckot és a müncheni magyar egyesület által hozzám beosztott német egyetemi hallgatóval egy husvét utáni reggelen kiutaztam.

Széles gesztenyeallé vezet be a csupa emeletes házu, városias kinézésű tiszta községbe. A Bürgermeistert keressük; mondják, hogy csak 10 órakor jön be. Bemegyünk az Oberinspectorhoz. Szívesen áll rendelkezésre, kezet nem nyújt. Ad papírt, hogy íróasztalán írjak, ő állva marad. Szép kis iroda, lestményekkel. Szép állványok, berendezés. Asztalán szép írással a felek beadványai. Elmondja, hogy leginkább írásos beadványokat kap. Analfabéta nincs. Ha talán megtörténnék az az eset, hogy valaki nem tudná jól megírni, akkor azt a faluban bárki megírja neki. Bélyeg a beadványokon nincs, levélforma.

Kérdéseimre elmondja, hogy *Ffbrucknak* 5159 lakosa van, nagyjából iparból és kereskedésből élnek. A Bürgermeister egy *Geschäftsmann*. Kiseb irodai dolgokat csinál, leginkább aláír, évi 200 márka (270 pengő) tiszteletdíjat kap. A második Bürgermeis-

ter Kaufmann. Irodai személyzet: 1) ő, Oberinspector, a IX. fizetési osztályban van, mellyel 400 márka jár havonta. Ő 6 középiskolát végzett. A képzettség nem mindenütt egyforma. Kisebb községekben az írásbeli teendőket a Bürgermeister részére a Lehrer készíti el, vagy egy Invalid. Ezek némi fizetésben részesülnek a község részéről. 2) Egy Secretär, ki a VI. fizetési osztályban van. 3) Az irodai személyzethez tartozik még két Inspicient, akik csak Taschengeld-et kapnak; ezek a községi hivatalnoki pályán lognak maradni. A „Cassa”-nál még van: 1 Oberinspector, 1 Secretär és 1 Lehning (Inspicient).

Az állami adó egyáltalán nem tartozik hozzájuk, azt teljesen a Finanzamt-ok kezelik, sok hivatalnokkal. 30.000 lakos (57 község) tartozik a Finanzamt-hoz. A község csak a községi adót szedi. Az adó nagyon terhes, feltűnő sok az adóhátrálék. A községi adó 200 ‰. Ebből csak 40 ‰ a községé, a többi a megyéé. Az egyházi adózást az egyház teljesen külön kezeli, a saját emberei által. Az egyházaknak zálogolási joguk van. Kérdezem, hogyan élnek meg a többi községek. Azt feleli, hogy azoknak nincs annyi kiadásuk sem személyzetre, sem annyi közüntézményre, — 5–600 lakosu község csak a Lehrert tartja, mint Gemeindecreiberert s az csak évente 500 márka fizetést kap.

A községházán egy szolga van, ezenkívül 4 rendőr; közülük egy állandóan az őrszobán van, kettő a községben cirkál. Dobolás nincs. A hirdetőmenyeket a helybeli újságban teszik közhírré és a hirdető táblán. A községnek sok terhe van, mert sok közüntézményt tartanak fenn, melyeket majd elmegyünk megnézni. Tűzoltóságuk önkéntes, 130 főből áll. 4 lecskendőjük és 2 emeletre szolgáló letrájuk van. Az óvodába 150 gyermek jár, ezenkívül van 16 iskolatermük, 8 tanító és 8 tanítónővel, ezenkívül 2 továbbképző. A tanítók fizetéseit az állam adja, a többi iskolai terhet a község viseli. Erre külön pótdótot vetnek ki. A gyalogjáró alig van kiépítve, ami kész, az bazaltból van. A többi utcák nem kéri, mert kavicsos talaj van.

A községi tanács 14 tagból és 2 polgármesterről áll. Az Oberinspectornek tanácskozási joga van, de szavazati joga nincs. Más tagja (orvos stb.) szintén nincs. A tanácsbeliek szívesen tesznek tisztségüknek eleget, fizetést nem kapnak. Közöttük ügybeosztás van, pl. egyik a szegényházat, másik az iskolákat, stb. kezeli. Ezek 5 évente választatnak, épügy, mint a polgármesterek. Választó minden 20 éven, felüli férfi és nő. Választható a 25 évet betöltött egyén.

A községnél az írásbeli munkát a községi hivatalnokok látják el főként, bár a Bürgermeister is végez egyes teendőket. Így pl. vásárra hajtott állatról ő ad bizonyítványt, hogy az állat ottani származású. Passzus nincs. Állatvételnél sem kell passzus. Állatforgalmi adó nincs. Ezzel szemben mindenki fizet ingó vagyonától (termény, állat, fa, stb.) évente 0.75 ‰ Umsatzot. Az anyakönyvvezetést a község látja el. Ezenkívül az egész meglévő lakosság külön lapokon össze van írva. Az Oberinspector magánmunkálatokat nem csinál. A szerződéseket az állami jegyző (Staatlicher Notar) készíti és általában minden hivatalos célra (telekkönyv, stb.) szolgáló magánokiratot. Ügyvéd 3, orvos 3, gyógyszerész 1, fogadó és sörház 24 van a községben.

Miután az Oberinspector így szóbelileg sok felvilágosítást adott, készségesen ajánlkozott, hogy megmutat egyet-mást, főként a villanytelepet. Kértem,

hogyan ne ezt, hanem az irodát, szegényházat, stb.-t mutassa meg. Végigvezetett tehát az irodákon.

A keskeny folyosóra kilépve, egy várószobába értünk, melyben egy férfi és egy asszony ült csinos asztal körül, a Bürgermeisterre várva. Innen nyílt a Bürgermeister szobája, melyet szép keményfa ajtó zárt. Az O. kinyitotta és beengedett. Egy 16 m²-nyi szoba, faragott íróasztallal. Egy másik asztal, mely mellett székek és kétüléses hörpárnás diván. A falakon eredeti festmények. A szobában, az asztalon rend. A földszint hátsó végét egy nagy terem zárja. Ebben egy 20-on felüli, egy 20-on aluli és egy 14 évesnek látszó fiatalember dolgozik. Nem kérdeztem, valószínűleg a Secretär, Inspicient és Lehrling. Nagy fiókos szekrény. Nyílásai letakarva nyomatott címkékkel ellátott kemény fedőpapírokkal. Bent a fiókokban vastagabb ügyiratborítékokban az akták, egy iv aktaborítékot kiemelt az O. Látom, hogy a kormánytól közvetlenül kapta a Gemeinde, az irást. Az O. mondja, közvetlenül válaszoltak is rá. A gépirásos példányt meg is mutatta. Az O. a teremnek arra a részére hívja fel figyelmemet, mely keményfa korláttal volt elkerítve. Ez a közönség részére szolgál, kik írásbeli, esetleg szóval előterjesztett kérelmük elintézését itt bevárják. A földszinti keskeny folyosóról keskeny, fényezett keményfa lépcső vezet fel

spirálisan az első emeletre. Az itt lévő keskeny folyosóról a „Cassa” helyiségének abba a tágas részébe lépünk, mely a közönség részére van elkerítve. A kasszában egy 35 év körüli Oberinspector és a valamivel fiatalabb Secretär dolgoznak. Az O. bemutat engem nekik; a szokott bajor kedélyességgel fogadnak, azonban kézfogás, vagy helyükből felkelés nincs. A rend látszik köröskörül. Kérdezem, hogy miért van itt is telefon. Az O. felvilágosít, hogy az házitelefon. Az első emelet végét a tanácsterem foglalja el. Bemenetkor mosolyogva mondva az O., hogy néha sörszagu. Nem érezni, ellenben a falak tisztaságát látni. A terem közepét hosszú asztal foglalja el, mely körül magashátú, diszes székek vannak. A terem egyik falán közepén, majdnem a plafonig és a földig, életnagyságu kép, 20 cm-es széles diszkrétben. Kérdeztem, hogy mindig itt volt-e a falon a király képe. Az O. elmondja, hogy mikor a tanács fele szocialista volt, el is akarták távolítani. A másik két oldalon ablakok, a negyedik falon eredeti festmények, bronzdomborművek, márványtábla. Két ablak között lügg a községfejlesztési térkép. Ez az épülő új negyedtet tünteti fel; az építkezési engedélyeket a térkép alapján adják. Kifele jövet felmutat az O. a II. emeletre, hogy az az ő lakása. (Folytatjuk.)

Írta: **Magnin Alfréd.**

Beszélgetésünk dr. Szabó Gyulával, az egri járás főszolgabírájával.

Eger, január végén.

Közel nyolc éve már már, hogy az egri központi járás élén dr. Szabó Gyula főszolgabíró áll, aki az idő alatt sok tetteivel, igazi népszerűségével és járásának egész közigazgatási vezetésével bebizonyította, hogy méltó utóda a főszolgabírói székben *Okolicsányi Imrének*. A gondjaira bízott egri járási írókat mondotta a hozzáintézett kérdéseinkre:

A közigazgatás főfeladata ma nálunk az inségakció lebonyolítása és az adóknak a lehetőség szerinti behajtása. Azelőtt a legvirágzóbb községeink ma teljesen elszegényedettek. Nem tudnak adót fizetni. *Verpelétén* pl. egy évi adókiadás összege 98 ezer pengő és ehhez a hátralék 188 ezer pengő volt. Erre a 286 ezer pengőre az elmúlt év alatt mindössze 45 ezer pengőt fizettek be. A hátralék így kb. 211 százalékos. Hiába adták el a szőlőt, az ár nem fedezte a művelési költséget. Vagy itt van *Becsenyőtelek*! Egy évi adóleírása 105.500 pengő, hátraléka az előző évekből 142 ezer pengő. Mindezekre pedig csak 36 ezer pengőt fizettek be egy év alatt. Itt van a legtöbb inséges. *A község felé ugyanis teljesen nincstelen*, akik azelőtt vasuti és summás munkával keresték kenyerüket. A nyilvántartott 115 családfő 1709 családtaggal várja a segítséget. *Füzesabonyban* 358

családfőt 835 családtaggal tart nyilván az inségakció. Reméljük, hogy útpályával és vízszabályozási munkákkal tudunk az inségeseken segíteni.

— A legszebben folytak be az adók *Kerecsend, Egercséhi és Kápolna* községekben. A hátralékok, sajnos mindenütt emelkednek. Kerecsenden a téglagyár, amely 120 embernek adott munkát, most teljesen leállt. Most tárgyalunk, hogy miképpen lehetne újból üzembe helyezni.

— A szegény lakosságról csak elismeréssel szólhatok. Békében, megadással tűrik ezek a derék magyar emberek a mai súlyos helyzetet és nem kívánnak mást, csak *munkát*. A járás északi vidékén is súlyos gond az élet, mert egyrészt az elmúlt évben elhullt a sertésük, másrészt pedig nem termett krumpli ezen a vidéken.

— Ami magát a közigazgatást illeti, itt a tervszerű létszámapasztás folyik. A járás 26 községben 22 vezető jegyzői, 9 segédjegyzői és 11 irnoki állás a létszámcsökkentési rendelet végrehajtása után megállapított létszám. Amíg erre a számra le nem apadunk, nem lehet újabb állást betölteni. Ma százszázalékgig abban merül ki minden közigazgatási tényező munkája, hogy lavirozzunk és vegetálva át tudjunk jutni a várt és remélt boldogabb időbe. Ezért a terheket lecsökkentettük a lehetőségig.

Házasság. Hirling Árpád igazgató leánya Mária és Dr. Tóth János szülész, nőorvos január hó 25-án tartották esküvőjüket a hatvani róm. kath. templomban.

„Szent Erzsébet” emlékpóstabélyegek az 1932 évi december hó végével a forgalomból bevonattak s így ezek a bélyegpek postai küldemények bérmentésére már fel nem használhatók. — Az esetleg visszamaradt értékeket folyó évi január hó 31-éig (bezáróan) bármelyik postahivatal díjmentesen kicseréli más forgalomban levő bélyegre.

Új szakorvos Hatvanban. Dr. Tóth János orvos, szülész-nőgyógyász febr. 1-én kezdte meg rendelését Hatvanban a Bástya u. 4 sz. alatt levő házban.

50 éves jubileum! A gyöngyösi főegyházi énekar amely igen szép multra tekinthet vissza, értesülésünk szerint a közeljövőben üli meg fennállásának 50 éves jubileumát. — Az egyesület egyházi elnök Magnin Adorján apátplebános, világi elnöke pesti Balogh Sándor földbirtokos a gazdakör elnöke. — Az ünnepély fényét Török Kálmán kanonok megjelenése is emelni fogja.

Gyümölcs- és főzeléktermelésünk, értékesítésünk különös tekintettel Hevesvármegyére.

Irta: Kálmán Sándor.

III.

UBORKA.

A cikk különös fontosságára való állandó utalásom, bármennyire legyen is az erős árhullámzásnak vagy teljes értékelvesztésnek kitelve, bármennyire nehéz cikk is ez, kizárólag konjunkturáknak alávett természete folytán, feltétlenül jogos. Kívánatos tehát, hogy földrajzi közelségünk, talajviszonyainkból eredő termelési előnyeink monopolisztikus helyzetet teremtsenek nekünk egyelőre azokban a német országokban, ahol e cikkünket ismerik és kedvelik. És keresnünk kell a lehetőséget más német országokban, vidékeken olyan magyar uborkatípus termelésével, mely ott kedvelt.

A termelés könnyősége, kevésbé költséges volta, a cikk helyes kezelése mellett elvárható hozamképessége, munkát, költséget meghaladó természete kis siker esetén is, érthetővé teszi, hogy miért fekszik a tömegtermelésre Olaszország, miért Hollandia, miért akarja a természeti törvények ismerni nem akarásával Németország e cikkben kellő időben való és kellő termelését megvalósítani.

Midőn uborkáról szólok, csaknem kizárólag *salátauborkát* értek alatta. Mert az eltenni való uborka (Einleger) szerepe jelentéktelen. Eltenni való uborka kizárólag Olaszországból (Északolaszország, utóbb Nápoly termeli) és pedig karcsu Einlegert, olyat, amilyen nekünk nincs. A mi Einlegerünk, melyet békeidőkben kis 100-asnak hívtak, (Rákospalota, Nagykőrös) és amelyet a monarchia minden részébe exportálhattunk, Németországot nem érdekli. Sem alakja, sem könnyen sárguló volta nem ajánlja ide.

Salátauborkaként pedig itt, az itt már kedvelt *kecskeméti*, szürkés parasztuborkát ismerik. Alakja, színe, kevés magja, íze mind megannyi tulajdonsága, melyek különösen Bajorországban versenyképessé tették és amelynek tömeges megjelenése a minőségileg alatta álló olasz áru eladását csaknem lehetetlenné teszi, a hollandi áru értékesítését pedig korlátozza. Főfogyasztója e cikknek München, majd Nürnberg, Regensburg, Passau és idejön a legtöbb magyar uborka, azután Szászország, Szilézia, de nem helyezhető el a szomszédos Württembergben, Badenben, Berlinben, Rajnavidéken. Ezekben a vidékeken csakis a holland áru jöhet tekintetbe és egyben az is megjegyzendő, hogy az olasz salátauborka is csak ott megy, ahol a magyar, tehát nekünk egyelőre az olaszsal kell felvenni a versenyt. A mérleg mindinkább javunkra billen és ha osztályozásunkkal, vám és fuvarkérdések megoldásával bizonyos nehézségeket még áthidalhatnánk, e cikkünknek nem versenyképessége, de egyeduralma a jelzett területeken biztosítva volna.

Sok függ attól, mikor jövünk, milyen a termésünk, van-e elég anyagunk az osztályozásra, kapott-e idejében esőt az áru?

Közismert, hogy a megéjtett próbák alapján is, e *kecskeméti parasztuborka színét nem vesztí* és 10-12 napig állhat a waggonban, alig sárgul, szemben minden másfajtaival. Ezért veszik szívesen, mert meglepetésnek nincsenek kitelve a vásárlók. Nem keseredik és, különösen ha kellő időben érte eső, minden jó tulajdonsága érvényesül. Kívánni való azonban, hogy kellő napos idő, kellő esőzés mellett *sötétebb* színű legyen, mert így kedvelt itt és mindenütt és a fehérhasu, fehérbe átmenő uborkát itt nem szeretik. Ha már ott tartanánk, hogy minden termelvényünket nem tennők ki az időjárás szépségeinek, hanem volnának öntözési berendezéseink, sok rossz esztendő múlta el felettünk.

Magcsere után meg kell, hogy akadályoztassék e kedvelt áru degenerálódása és tudom, hogy e tekintetben derek *kecskeméti* termelőink sokat tesznek, bár jellemző, hogy különbözően fekvő körzetek (Városföldre, Lakytelek, Kőncög etc) különböző árut hoznak ki. Ugy tudom, hogy a trágyázás kellő formája és minősége is nagy befolyással bír.

Egy-egy jó esztendő, ha párhuzamot vonunk bármely gazdasági termelvény és az uborka között, olyan eredményt biztosít, mely megérteti mindenkivel, hogy ez azonnal megvalósítható és nagyjában az állagszámítások megéjtése után eredményes termelés intenzív ápolását miért is ajánlom. Ha még az exportőr szempontjából hozzáveszem, az áru tömegcikk voltát a kis pénzekkel való kockázatvállalás lehetőségét, minden befektetés mellőzését (hisz ömlesztve rakják be), a valóságos költségeknek és befektetésnek kizárólag a bizonyosra való áthárítását (mert költsége nagy waggonnal 10 pfennig) a kis érték mellett vagy amikor ugyszólván nulla, kereskedői szemszögből is megérthető, miért tudnak többen és kedvvel e cikkel foglalkozni.

Az idén nagyon megkésve jöttünk ugyan (első magyar áru itt július 8-án) normálisan immár június 20-ika körül jönnénk, mégis tekintettel arra, hogy ugy az olasz, mint a belföldi termés megkésve érkezett ugyancsak az abnormis időjárás folytán, uraltuk a piacot és ezért érthetetlen és sajnálatos, hogy bizonyos körülmények folytán e cikk nagyobb eredményt sem a termelőnek, sem az exportőrnek nem nyújtott.

E körülményekre rá kell mutatnom: Az idén először e cikk két fillér kiviteli premiumot élvezett, illetve termelési premiumot és míg otthon az a törekvés állott fenn, hogy e premiumot meghaladó összegben lehetőleg kerülni kell a vásárlást, itt az értékesítésnél a syndicatusi állítólagos árnivellálás folytán dacára egyedülállóságunknak az idény jórészén át, olyan árnivon tartatott az áru, hogy mégse legyen kedve mindenkinek épen a fent vázolt lehetőségek folytán exportálhatni és így minden törekvés, legalább egy-egy pfenniggel is emelhetni az

uborka árát, a fenti intenciókn meghiúsult. Így azután, bár általában az exportőr részére eredményes is volt a cikkel foglalkozás és még így is más cikkel szemben otthon a termelő is többé-kevésbé megtalálta számítását, mégsem látok ma sem okot arra, hogy bizonyos conjuncturák akár az exportőr, akár a termelő javára is, már annak értéknyója biztosítása érdekében ki ne használtassanak.

Az olasz uborka június 10-ike körül érkezik elsőnek Pugliából és az első áru 36 pfenniget ért kilogrammonként. Azután az ár állandóan csökken és július 7-én már a minőségi Chioggia áru sem ér el többet, mint 20 pfenniget. A sárguló Margherita pedig 16-18 pfenniget. Majd teljesen kimarad és árunkkal szemben a versenyt fel nem veheti, bár lent immár minden áron kapható. Az olasz termelő vidékek a következők: *Puglia (Polignano, Margherita di Savoia), Chioggia, Adria* és ha el nem késik, *Verona*. A mi uborkánkhoz legközelebb a chioggiai áru áll minőségileg. A holland áru versenye állandó és megszakítás nélküli, telen át is jön. Ezt darabonként és osztályozva árulják: I. II. III. (gömb). Még meg kell említenem, hogy az itt valamikor szlovák áru (Stomfa, Dévényujfalu) ugyszólván teljesen kimaradt, mert későn jön, a versenyt így meg vám magassága folytán sem bírja.

A francia hosszukás uborkával való kísérletek eddig ritkán sikerültek, eladási formája ennek a súlyra való eladás.

A belföldi termelővidékek: *Rheinfalz (Biblis), Lindau vidéke, Bajor Pfalz* etc. Az áru későn lép be, mikor már a fogyasztás érdeklődése csekély, eltűn immár az importált árukkal, az időnynek megfelelően fogyasztván az uborkát. Így azután a helyi áru értékesítési lehetősége állandóan minimális, minősége igen sokszor gyenge (keserű) minden fajta gyorsan sárgul, rothad, később nem érik, csak láda számára árulják, 40 kg. nettósúly 1 márka vagy 50 pfennig . . . igen sokszor nem fedezi a helyi áru a helyi fuvar, sokszor a jutalékot nem az értékre, hanem a súlyra állapítják meg . . . így a természet megerősökölése bosszút áll . . .

Midőn tehát a német állam hatalmas vámmal (M5. -) védi meg nem lévő termését, mert akkor jönnek, amikor mi végzünk és ez értéktelen cikket ilyen vámmal sújtja, olyan méltánytalanságot követ el, hogy azt sem autarchikus törekvésekkel kimagyarázni nem lehet, sem a vámvédelem, sem a fogyasztás érdekeire nem hivatkozhatik, hanem csak büntető, vak illedek kiszabásában kejeleg.

Ezért ismétellen, de most kereskedelmi tárgyalásaink megkezdése előtt nyomatékosan felkértem az Intézetet, hogy e tétel ésszerűre való szorítását kényszerítse ki, mert bennünket az sem érdekel, ha az olasz áru a legtöbb kedvezmény elvén ugyanazon előnyöket élvezzi.

Az idei 1932. évi saison folyamán ide július hó 8-ikával kezdve augusztus 11-ig bezárólag 91 waggon kecskeméti salátauborka érkezett, jórészt 10-12 tonnás waggonok, egyrészt pedig néhány vegyes waggon gyümölcselel. Ez uborka minőségére jellemző, hogy dacára az erős rakodásnak se be nem fül, se nem sárgul meg erősen a magasan berakott mennyiség ellenére sem, mégis ha az áru értékesebb, meg exportrelációkban általában, ajánlatos lesz a gazdasági viszonyok javultával, a reexpeditiós lehetőségek visszatérével, complet waggonok értékesítésének lehetőségével számolni és ekkor kizárólag újra

csakis az 50 mázsás waggonok jönnek tekintetbe, már az áru tökéletes frissesége megóvására is, de meg a vevő vidékre nagyobb mennyiséget complet waggonban nem visz.

Beérkezett még 9 nagy waggon főthi salátauborka, két waggon *hatvani*, 1 nagykőrösi (kecskeméti típus). Tehát összesen 103 waggon. A nürnbergi tekintélyes beérkezésekről adataim nincsenek.

A főthi árura vonatkozólag már több ízben jelentést tettem az Intézetnek, mert e teljesen degenerálódott áru, mely egyébként annak idején a mai kecskeméti parasztaborkához a magot szolgáltatta, minden válogatás dacára sem felel meg az exportkövetelményeknek, girbe-gurba, egyenlőtlen, könnyen sárguló és ha egyes kedvezőbb piaci napokon értékesíthető is, általában alaposan rontja a magyar árunak ismert kecskeméti áru jónevét és a vevőt bizalmatlanná teszi. Gyengébb piacokon helyét meg nem állja s a hatalmas összegeket, melyek a szokásos ellenyhulásakor, az idény befejeztével különösen, hiányoztak a vám a fuvar fedezésére is, nemhogy értéket lehetett volna belőle kihozni, a fentebb mondtak beszédes bizonyítéka.

Az egyik kecskeméti waggonban küldött 12 mázsás első salátauborka mellett sajnálatosan egyidejűleg jelent meg július 8-án egy waggon *hatvani* salátauborka. Új provenientia lévén, a waggont alaposan megvizsgáltam érkezésekor. *Exportra alkalmatlan, kimondott szemelet tartalmazott, olyan árut, mely ide semmiként tekintibe nem jöhet és ezért érthető, hogy dacára az akkori komoly keresletnek és annak, mindent megcsufolón még a fuvar és vám költségeit sem fedezte.* Egyébként a beküldő, aki ismeri az itteni piacot, ahelyett hogy exportképes árut küldött volna, vagy a küldéstől tartózkodott volna, feljelentéssel fordult az Intézethez. Az ügyet én vizsgáltam ki, kénytelen voltam tárgyilagos lenni. Akkor normális áruért 20-22 pfennig volt elérhető tehát a beküldő tisztán piacképes árunál cca 500 márkát kapott volna 50 mázsáért. A másik waggont én kaptam, más beküldőtől és összesen, nagy küzdelem árán értékesítve a waggont, az időnyt jóelőre diskreditálva, 12 márkát kaptam tisztán 47 mázsáért ab feladóállomás.

Ennek a hatvani árunak sem formája, sem színe, sem ize, sem osztályozhatatlan volta nem sok jövővel biztat és a legjobb indiatu exportőrt sem képesítik ez áru tulajdonai a kivételre.

A piac ármozgalma a magyar áru tekintetében a következő: július 8-án kecskeméti áru 20-22 pfennig (Olasz Brennertransit e napon még 66 waggon).

Július 12-én 15 pfennig, (ugyanakkor olasz áru 10 pfennig), július 12-14-ig (olasz transit ekkor már 4 waggon) 14 pfennig, július 22-én szilárd 15-16, július 23-án lanyha 14 pfennig, július 25-én, 26-án, 27-én szilárd, élénk 16-17 pfennig (július 25 megjelenik a helyi áru is 16 pfennig), július 28-án lanyhuló irányszat 16 pfennig, július 29-30-án 15 pfennig, augusztus 1-én 12 waggon érkezik, 14 pfennig, augusztus 2-án újra 12 waggon érkezik 12-13 pfennig, augusztus 3-án 9 waggon érkezik lanyhulás erősebb 12 pfennig, augusztus 4-én betéved két olasz is ennek ára csak 7-8 pfennig, tehát hatalmas veszteség a költségen magán is, magyar 11-12 pfennig, augusztus 5-én minimális érdeklődés mellett 10 pfennig, augusztus 5-10-ig kedvező időjárás dacára is érdeknélküli a piac, árunkat ládászámra adják, kilója névleg 10 pfennig, augusztus 11-én érkezik az utolsó

waggon, 89 pfennig, a főtí áru mindig olcsóbb még hausseban. A tömegbefutások jórésze a kecskeméti syndicatumtól származik.

Szóltottam már arról, hogy Németország nagy részére nem juthat be a mi salátauborkánk, mert ezek a területek holland áru: kívánunk. Itt felmerül a kérdés, hogy nem tudnánk-e olyan típust kreálni, mely kevés magúság és jó íz biztosítása mellett egy hosszukás, karscsu, sima sötétszínű uborkát adna és ezzel egyelőre (talajvizsgálatok megejtése és egyéb tulajdonságok megismerése után) próbát tennénk. Még emlékszem a kecskeméti ugynevezett kigyó-uborkára, mely akkor kedvelt típus, de kipusztult és annak helyét teljesen átvette a mai típus. Ha a kívánt típus beállításával módunkban volna uborkatermelésünknek nagyobb fogyasztópiacot biztosítani, értékesítési lehetőségeinket fokozni, nagyobb területeket termelésünkbe bevonni, annál is inkább sokat érhetnénk el, mert a kis befektetéssel termelt áru rentabilitása mindig új kezdeményezésre sarkalná a termelőt.

A szigorú ellenőrzés megvalósítására itt is várunk, mert érthetetlen, hogy még ma is vannak, kik ez értékelen, sőt premiummal sarkalt cikk selectióját sem vizsgálják keresztlül, mit várhatunk akkor ugyanezek ténykedésétől értékes árunál, tudást igénylő selectiót illetőleg?

Ha sikerül megvalósítani e cikkben is a piac-képességet, exportképességet, épujy fogják majd annak idején a magyar salátauborkát is akár aukció alakjában értékesíthetni, mint Chioggiában, akár Veilingok után, mint Hollandiában, ha ellenőrzés garantálja a vevőnek, hogy mit vesz.

Az értékesítés komoly formába terelését meg nem értő exportőrt nem premiumban kell részesíteni, illetve általa premiumot a termelőhöz juttatni, így, őt a kockázattól mentesíteni, hanem mint mindenütt, szigorú büntetésben részesíteni.

A premium általában nem jogosult, e cikkünk erősen spekulatív, erősen conjunkturális és ha olyan helyzet adódik, hogy az áru itt nem kell, ezt a cikket, ezt a belérték nélküli cikket premium haszttalan serkenti. Mert logikus, hogy nem a két fillér premium hozza meg az értékesítési lehetőséget, pláne ha értékellen módon „mennységet” premizálunk, hanem a kereslet, hisz e két fillérre becsült árunak 10 pfennig, kisebb szállítmánynál pedig 12 pfennig különként tehát cca 15 fillér száraz költsége van.

A megyei inség-munka útépitési programja.

Tóbiás József műszaki főtanácsos nyilatkozata.

Hevesvármegye inségmunkáinak útépitési programjáról **Tóbiás József** műszaki főtanácsos, az Alámépítészeti Hivatal főnöke az alábbiakban nyilatkozott lapunk munkatársának:

— A kereskedelemügyi miniszterúr által az inségmunkák céljaira rendelkezésünkre bocsájtott költségek kereteiben a következő útépitéseket fogjuk elvégezni: A *Kisnánáról Verpelét* felé vezető úton két és fél kilométer köutat kiépítünk, a *Recsk* és *Mátraballa* között egy kilométeres, *Egerszólát* és *Tarnaszentmária* között 1.7 kilométeres, a *Tiszafüredről Debrecen* felé vezető úton pedig két kilométeres kópályát építünk ki.

— Az épülő pászlói útból kiágazólag *Hasznos Alsóhatára* 1.2 kilométer hosszúságú bekötő utat építünk az itteni inségesek segítésére.

— Az említett inségmunkák, mint mondtam, a kereskedelemügyi miniszter úr által rendelkezésünkre bocsájtott költségekből nyerneik fedezetet. A főispán ur részére a belügyminiszter úr által rendelkezésre bocsájtott összeg kereteiben ugyanezek lesznek útépitések, amelyeknek programját már szintén megbeszéljük. *Amint az időjárás engedi, azonnal megkezdjük az inségmunkát* legelsősorban a földmunkát, a kötermeléshez pedig már a napokban nozzáfogunk.

— Arról, hogy a *rendes útépitési program* munkai lesz az idén, ma még nem sokat tudok mondani. Mindenesetre folytatjuk, amennyire a pénzügyi helyzet engedi, a múlt évben megkezdett útépitéseket, így a *Hasznos-szuhai* út a *szuhai* és a *mátramindszenti* bekötő utak építését és erre az évre van külön felvéve a *kedémsi* út építése is. Az azonban, hogy milyen tempóban és mikor történnek ezek az útépitések, teljesen attól függ, hogy mikor és milyen pénzüsszegek folynak be ezekre a célokra. Sajnos, már látjuk előre, hogy az idén lényegesen kevesebb hengerlést, kovács-kihordást tudunk végezteni és *meg fog indulni utaink leromlása*.

— Itt említem még meg, hogy *Hort* és *Gyöngyös* között az állami út rekonstrukcióját folytatni fogjuk, mihielyt erre a pénz rendelkezésünkre áll.

Olvasóinkhoz!

Idestova 9 hónapja annak, hogy elindult első útjára az újjászületett Hevesvármegye.

Bensőséges hittel és reménnyel, de őszintén bevalljuk, némi szorongó érzéssel hirdettük egyik igen fontos célkitűzésünket, hogy mi, megmérve a nagy időkhöz mérten kicsiny erőnket, a vármegye igazi értékeinek támogatásával kívánjuk szolgálni szűkebb hazánk, vármegyénk küzdő fiainak ügyeit.

Az igazi öröm tiszta, jóleső érzésével állapíthatjuk meg már ma a lap eddig megjelent hasábjainak tanúsága szerint is, hogy törekvésünket siker koronázta. A vármegye értékei közül már eddig is nagyon szép számban szólaltak meg lapunkban, hogy becsületes, jószándéku tanácsaikkal segítségére lehessenek az arra rászorultaknak.

A mai számával lapunk rendeltetésének új, fontos állomáshelyre érkezett.

Vármegyénk közéletének három tisztaszándékú, önzetlen, patinás nevű férfiat sikerült szerkesztőségünk belső munkatársaiul megnyernünk. *Dr. Erlach Sándort* Egerből, *dr. Katrics Kálmánt* Gyöngyösről, és *dr. Végh Józsefet* Tiszafüredről. — Nagy a mi örömünk, mert erőnk megsokszorozódott. — Értékeljesebb, eredményesebb a munkánk, amellyel a küzdő ember felfelé törő, jogos, igazságos kívánságait illetékes helyre juttatni kívánjuk.

Amidőn lelkünk egész melegével köszöntjük szerkesztőségünk új tagjait, kéro szóval fordulunk vármegyénk minden értékes fiához: érezze meg — fogja fel, — és tegye szavá lapunk hasábjain a körülötte élő jajszavakat, hogy azokat az arra illethekekkel a lehetőség szerint orvosoltatva, — elviselhetővé tegyük legalább ezen a kis szigeten. — vármegyénkben, a mai nehéz életet.

a Hevesvármegye Szerkesztősége.

Eger város szanálja villamos üzemét.

Eger város képviselőtestülete január 27-én *Trak Géza* polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, amelynek megnyitása alkalmával a polgármester megleghangon emlékezett meg a szegszárdi pénzügy igazgatóvá kinevezett *Várkonyi Rezső* egri érdemeiről. A közgyűlés ezután egyedül a városi villamosmű szanálásának ügyét tárgyalta. *Dr. Kálnoky István* városi tanácsnok előadta, hogy még a fellendülő gazdasági élet utolsó felvonását éltük akkor, amikor az Eger-Gyöngyösvidéki Villamossági Részvénytársasággal áramszolgáltatási szerződés megkötése után a villamos hálózat átszerelésére 92 ezer, az utcák újépítésére 170 ezer dolláros kölcsönt vett fel a város a villamosmű terhére. Azóta a leromlott gazdasági helyzet következtében 100 ezer kilowattal csökkent az egri villanyfogyasztás a közönség részéről, de nagy mértékben emelkedett a víz- és csatornamű áramfogyasztása és így évi 128 ezer pengő jövedelencsökkenés következett be. 1932-ben bekövetkezett ilyen módon, hogy a város nem tudott eleget tenni fizetési kötelezettségeinek. Takarékosági intézkedések váltak szükségessé, amelyre nézve a felkért szakértő: *vitéz Péterfy István* kereskedelmi minisztériumi műszaki tanácsos jelentése alapján a polgármester az igazgatósággal szanálási tervet dolgozott ki. E szerint december 3-án leállították az átszerelési munkálatokat és alkalmazottak elbocsájtásával valamint illetményredukciókkal a személyi kiadásokat 52 ezer pengővel csökkentették. A Speyer-kölesön, a 92 ezer dolláros kölesön, a transzformátor-kölesön és csatornaper összegeinek évi 455 ezer pengős szolgáltatása költségvetésileg be van állítva és erre van fedezet. Ellenben fedezet nélküli adóssága az üzemeknek 815 ezer pengő, amely a Salgónak járó áramdíj-tartozásból, a városi háztartás követeleiből, átépítési nyílt folyószámla tartozásból, stb. állott elő. Erre is volna fedezet a víz- és áramdíjak 700 ezer pengős határlékában, de ennek egy része behajthatatlan. Az üzemeknél a szanálással kapcsolatban új költségvetést dolgoztak ki, új személyzeti létszámot állapítottak meg, ugyancsak megszabták az üzemvezetői igazgatói jogkörét, az üzemvezető főmérnök és a főkönyvelő jogkörét is és megszüntették a villamostelep áruüzletét. Így a személyzeti illetményeknél 88 ezer pengő megtakarítást értek el.

Vida Ferenc: Az átszerelésnél borzalmas amerikázás folyt, mert nem volt kellő ellenőrzés. A takarékoságot kezdjék fentről. Ne legyen senkinek ingyen világítás.

Láng Nándor azt vitatja, hogy a bajokért az üzemigazgató és a polgármester is felelősek.

Radil Károly: Nem következett volna be a mai helyzet, ha nem tértünk volna át a 220 voltos áramra. Az üzemeknél nem jártak el a közelelsszerű takarékosággal. Ha takarékoság volt volna az üzemeknél Eger város ma egymillió pengővel jobban állna. Ide jutottunk az ország legdrágább vízával és legdrágább villanyával. Új költségvetést kell csinálnunk az üzemeknél is, a városnál is. Tisztázzuk azonban azt a kérdést is, hogy ezért a könnyelmű gazdálkodásért kit terhel a felelősség.

Dr. Szabó Szilárd: A gépüzemeket túlterheltük évek során és most tehermentesíteniük kell. A dollár kiadások csökkentésével csináljuk meg a szanálást, de előre ki kell jelenteni, hogy a fedezetek keresésénél pótdóemelésre gondolni sem szabad, mert Egerben az adót a ház viseli, a ház pedig már több közterhet el nem bírhat.

Nagy László és Siller János a közös strandfürdő ellen beszéltek, majd *vitéz Subik Károly* általános ügyelmtől kísérvé mondotta el kemény kritikát tartalmazó beszédét. Kétkelkedik abban, hogy a gépüzemek ezzel a szanálással megmenthetők. Nem szavazza meg a természetbeni szolgáltatásokat, az ingyenvilágítást senkinek. Kéri a felelősség megállapítását is.

Dr. Kálnoky Viktor indítványozza, hogy a polgármestertől kezdve mindenki, aki fogyasztó, köteles legyen teljes összegében fizetni a terhére irt áramot.

Miskolczy István az elbocsájtott és nyugalmazott alkalmazottak érdekében emelt szót, majd *Sós Mihály* után *dr. Heller József* szólalt fel: A mai bajainkat a villany átszerelése, a vízvezeték és általában a túlméretezett beruházás okozta. Azt azonban, ami bekövetkezett, előre nem látta senki. A polgármester világítását szerződés és miniszteri jóváhagyás biztosítja, azt elvenni nem lehet. Éppúgy állunk *Ringelmann Béla* igazgató járulékaival is.

Ringelmann Béla: A 600 ezer pengős átszerelési beruházás nem azért történt, mert áttértünk a 220 voltos áramra, hanem azért, mert a három fázisu vezetékre volt szükségünk, hogy az áramot átvehessük. A 110 voltos áramnál még drágább lett volna az átszerelés.

Az egész közgyűlést az izgalmas felszólalásoknál is a legnagyobb nyugalommal vezető polgármester ezután reflektált a felszólalásokra, majd kijelentette, hogy világításának megváltása fejében eddig is 40 pengőt fizetett havonta.

A közgyűlés egyhangulag elfogadta a polgármester indítványát és a felelősség kivizsgálására szakértő kiküldését kérte a belügyminisztertől.

Hadirokkant diszközgyűlés a tiszafüredi járásban! A kegyelet nemes érzésétől áthatott hazafias ünneppé avatta Tiszafüred és Poroszló lelkes közönsége a hadirokkantak diszközgyűlését. A tiszafüredi gyűlésnek *Lázár Lajos* tb. főszolgabíró volt az elnöke aki megnyitó beszédében szeretettel üdvözölte a hadirokkantakat. Az érme kiosztása alkalmával *Balogh Gábor* főjegyző és *Domhrády Alajos* a Honsz. kiküldötte tartottak lelkes beszédeket. — A diszközgyűlés *Okolicsányi Imre* alispánt és *Ficzere Jenő* főszolgabírót diszelnökké választotta. — A poroszlói

diszközgyűlés elnöke *Dr. Ficzere Jenő* főszolgabíró volt, akinek emelkedett szellemű, hazaszeretettől áthatott beszéde a jelenlevőkre mély hatást gyakorolt. Az ünnepség fényét emelte *Graeff Jenő* földbirtokos felsőházi tag és *vitéz Bobory György* országgyűlési képviselő megjelenése is, akik ugyancsak szívhez szóló módon adtak kifejezést a hősökkel szemben tanusított érzelmüknek. *Dr. Németh Lajos* főjegyző, *Vanyek László* plébános, *Gaal Ferenc* ref. lelkész és *Kasza István* elnök tartottak még hazafias szellemű beszédeket. Az ünnepség végén ifj. *Graeff Jenő* hősi halott sírját megkoszorúzták.

Vármegyénk képviselői a képviselőház új bizottságaiban.

Vitéz dr. Bobory György: állandó összehírdettség, földművelésügyi, közigazgatási, mentelmi, véderő.

Gáspárdy Elemér dr.: közgazdasági és közlekedésügyi, számvizsgáló.

Hódossy Gedeon: gazdasági.

Iványi Béla: földművelésügyi és pénzügyi.

Keglevich Gyula gróf: közgazdasági és közlekedésügyi.

Mayer János: földművelésügyi és külügyi.

Petro Kálmán dr.: igazságügyi és mentelmi.

Szinnyei Merse Jenő dr.: közgazdasági közlekedésügyi és a közoktatásügyi bizottságokban.

Lévay Mihály püspök Jótékonyági akciója.

Mult számunk vezető helyén megemlékeztünk már arról az igazi, a lélek mélységéből jövő akcióról, amelyet Hatvan lelki vezére indított az inségesek megsegélyezésére.

A gyűjtés nagyszerű eredménnyel járt a harangok segítségére hívó szava megfogta a lelkeket. --

A Kath. Kőr Kulturháza január 23-án 360 megsegített boldog szegényt látott, akik soha el nem felejthető öröm érzésével az arcukon, vették át az ajándék ruhát, cipőt.

Az emberszeretet tiszta érzésétől áthatott hullám így gyűrűdik tovább és lesz a békének, nyugalomnak, - kitarásnak legbiztosabb záloga.

Dr. Hammersberg Elemér t. b. vm. tisztifőorvos rendkívüli nagy horderejű találmánya a sebészet terén.

Az emberiségre nézve beláthatatlan nagy fontossággal bír Dr. Hammersberg Elemérnek a hatvani járás tisztifőorvosának találmánya, amellyel az **operációs időt egyharmadára lehet leredukálni.**

A „Sebészeti eszköz és műszer a véresek maradandó elzárására véres műtéteknél” című találmány és az eljárás az egész világon szabaddalmazva.

Lapunk legközelebbi számában részletesen fogunk foglalkozni a nagyfontosságú szabadalommal, amelyre a tudományos világ is nagy várakozással néz.

A kisiparosság sérelmei az Egri Keresztény Iparoskör kulturdélutánján. Január 22-én magas színvonalú kulturdélután rendezett az Egri Keresztény Iparoskör, amely legnagyobb társadalmi szerve az egri iparosság és élénk működésével igazi kulturmissziót teljesít a város nagyszámú kézművesei között. A tél folyamán is egész sorát rendezte a sikerült ismeretterjesztő előadásoknak, amelyeken a közélet és a tudomány számos kitűnő személyisége mű-

ködött közre. *Petro Kálmán dr.* országgyűlési képviselő az előző vasárnap a munkás és a gép harcáról és a tőke kötelességeiről tartott szociális magyar lélek elfogulatlan világszemléletére valló, bátor szavú előadást, most pedig *Müller Antal* országgyűlési képviselő az iparosság időszerű kérdéseit ismertette. Rámutatott az IPOK-törvényre, amely nagy fejlődést jelent, hibáztatta a gyáriparnak a kisipar rovására történő támogatását, amelynek következtében a kartellek és a pénztelen fogyasztó közönség közti malomköve között öröklődik a magyar kézműipar. Sürgős segítséget kívánt és erre legelső lépésnek jelölte meg, hogy részesítsék a közszállításokban és ólós hitelekben a kisipart és csökkentsék az OTI-terheket, valamint a többi elviselhetetlen közt. *Müller* képviselőt, aki maga is kisiparos, meleg ünneplésben részesítették. Ezután szépen sikerült műkedvelő előadás következett, majd többszáz terítékes társasvacsora volt a Kőr termeiben. Itt *Losonczy Sándor* elnök köszöntötte a vendégeket, majd *Katona János* a K.I.O.Sz. elnöke, *Trak Géza* polgármester, *Müller Antal* képviselő és *Hedry Lőrinc dr.* főispán szöveltek fel a pohárköszöntők során.

Helyzet jelentés az „OTI” szanalási frontról.

El van keseredve, a munkás, a munkaadó és az orvos is! A gyakorlat tehát rövid idő alatt bizonyította, hogy a szanalási módszer rossz.

Elsősorban is antiszociális. Nem lehet azt kívánni a mai fizetések mellett, hogy egy szegény munkás minden bajára külön 20 filléres munkaadói igazolványt váltson és minden gyógyszert, amelyet 1--1 bajára innak külön-külön 30 fillérral fizessen is meg!

Ellehet képzelni azt a lehetetlen állapotot, amely a mai járványos betegségek mellett egy nagy földhöz ragadt családnál előáll, ahol esetleg a család minden tagja beteg. Most arra mindegyikre külön munkaadói igazolványt váltani a 20 filléért és mindegyik bajára inott gyógyszerért 30 filléret fizetni ugyszólván a lehetlenséggel határos.

Egyet bizonyára ellehet énni az új módszerrel -- hogy sokkal keveseb lesz az áptott beteg -- de sokkal több lesz a nem kezelt beteg, amely sajnálatos körülmény különösen most a járvány időben a közre nézve is súlyos veszélyt rejteget magában.

Az amugy is gyöngén dotált orvosok díjazásának 10. 60% -al való leszállítása nem vezethet jó eredményre.

A takarékosagra szükség van, sok visszaelést kell meggátolni, a takarékoságot azonban első sorban a nagyfizetésű belső adminisztráció csökkentésével és a külön jutalmak megszüntetésével kell elérni.

Halálozás. Január 14-én fekete zászló jelentette az egri vármegyeház ornról, hogy *Lipcsy Árpád* m. kir. gazdasági lőtanácsos, törvényhatósági bizottsági tag, Tiszafüred és a megye társadalmának köztszteleiben álló, kiváló személyisége elhunyt. Kiterjedt, előkelő rokonsága mellett együtt gyászolta az egész vármegye. Temetésén *Hevesy Gusztáv* vármegyei főjegyző, *dr. Szabó Oszkár* vármegyei árvaszéki elnök *dr. Biró József* vármegyei aljegyző jelentek meg a megyei törvényhatóság képviselőiben és *Hevesy Gusztáv* vm. főjegyző mély megilletődéssel mondott gzászbeszédet az elhunyt földbirtokos ravatala fölött. *Dr. Ficzere Jenő* a tiszafüredi járás lőszolgabirája apósát gyászolja Tiszafüred nagy halottjában.

A Hatvani Népbank R. T. közgyűlése.

Vármegyénk pénzügyintézetei között elsőként a Hatvani Népbank R. T. számolt be f. hó 28-án megtartott közgyűlésen az 1932-ik évi működéséről.

A közgyűlés iránt az idén is, mint évtizedek óta rendszeresen, rendkívül nagy érdeklődés mutatkozott, köztudomású lévén, hogy az intézet közgyűlései nem sablonszerű beszámolók szoktak lenni az intézet egy évi működéséről, hanem a megjelentek sulya és az elhangzott nyilatkozatok miatt is — mindenkor iránytmutató közgazdasági események voltak.

Az idei közgyűlést Milos György elnök a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület vezérigazgató-helyettesének gyengelkedése folytán Hirling Gyula vezérigazgató m. kir. kormányfőtanácsos vezette.

A közgyűlés egész lefolyása impozáns keretek között történt.

A megjelent részvényesek a legnagyobb elismerés hangján állapították meg, hogy az intézet dacára a sulyos gazdasági helyzetnek ez évben is igen kedvező mérleget produkált.

Az intézet 40 éves multjához, régi tradíciójához hiven teljesítette a mult évben is a hivatását.

Üzleti tevékenységében a legmesszebbmenő körültekintéssel és fokozott óvatossággal járt el.

A Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel, az ország legelőkelőbb pénzügyintézetével való erős érdekelttsége és kapcsolata révén, amint ezt a jelentés is hangsúlyozta nagyobb agilitást fejtett ki.

A Hatvani Népbank R. T. már évtizedek óta állandó élvezője az ország ezen első intézete erkölcsi és anyagi támogatásának.

Milos György elnök nagy koncepciója, az ő hathatós irányítása és Hirling Gyula vezérigazgató kiváló reátermettsége a Hatvani Népbanknak első helyet biztosítanak a vidéki Pénzügyintézetek között.

Hirling Gyula vezérigazgató 40 éve áll az intézet szolgálatában és az ő nagy érdemének tudható be, hogy intézete eltérőleg a sok vidéki intézettől megfelelő korlátok között mégis rendelkezésre állott az arra érdemes igénylőknek.

A részvényesek öszinte megbecsülésének és ragaszkodásának Legány Ödön vezérigazgató és Sebők Jenő lapszerkesztő adtak szép szavakban kifejezést, köszöntve Hirling Gyula vezérigazgatót kiváló érdemeiért.

Dr. Vilmon Gyula salgótarjáni tisztifőorvos a tüke és bankok szerepéről tartott rendkívül értékes nagyszabású beszédet.

A részvényesek szeretetteljes megnyilatkozásáért Hirling Gyula vezérigazgató mondott nagyvonalú beszédeben köszönetet.

Az intézet jelentése szerint 271.000 pengő saját tőkével rendelkezik, kihelyezése cca. 2 millió, betétállománya pedig cca. 700.000 pengő. Az osztalék 5 %.

Az évi közgyűlés úgy az igazgatóságának, valamint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt minden irányban megadta legnagyobb elismerése kifejezése mellett.

Az egri városi vizsgálatról.

Az egri városi háztartás ügyvitelét, valamint a város gépüzemeinek gazdálkodását, mint a *Hevesvármegye* már jelentette, január elején megvizsgálta dr. Hódy Sándor belügyminisztériumi számtanácsos. A vizsgálat eredményéről dr. Hódy Egerben *Hedvy Lőrinc* dr. főispánnak és *Okolicsányi Imre* alispánnak tett jelentést, majd Budapesten a belügyminiszternek írásban terjesztette elő észleleteit.

Okolicsányi Imre alispán nyilatkozott is már a vizsgálat eredményéről és kijelentette, hogy Eger város háztartásának ügyvitelét a miniszteri vizsgáló biztos teljesen rendben találta és semmi szabálytalanságot nem észlelt. Megállapította azt is dr. Hódy, hogy a város mai sulyos anyagi helyzetét elsősorban a Speyer-kölesön terhei idézték elő, az üzemeket pedig a 210 voltra történt átszerelés sodorta a mai válságba, valamint az a körülmény, hogy a város a nehéz pénzügyi helyzetben tulterhelte gépüzemeit. Mindezek ellenére még szerencsésnek mondja Eger helyzetét, mivel ez a város csak most jutott oda, arra a mély pontra, ahová sok, gazdagabb magyar város már három éve eljutott.

— Ha nincs a borzalmas gazdasági depresszió, akkor ma Egernek nincs pénzügyi problémája, mert a városnak legnagyobb baját az képezi, hogy a háztartásnak adóiban és más bevételekben egymillió, az üzemeknek pedig víz- és villanydíjakban négyszáz-ezer pengő követelése van kinn a polgároknál. Ha

ez befolyyna, rögtön megszűnne Eger város sulyos pénzügyi helyzete.

A Speyer-kölesön évi terhe 274 ezer pengő, erre a forgalmi adó és kereseti adó részesedése olyan szilárd fedezetet nyújtott annak idején a városnak, hogy csak 10—14 ezer pengőt kellett hozzá pótolni, ami semmi nehézséget nem okozott. Ma azonban úgy lecsökkent az említett adók bevétele, hogy 170 ezer pengővel kellett másünnen pótolni a Speyer-terhet, nem pedig 10—14 ezerrel. Ez pedig már egymaga is eléggé megvilágítja a mai nehéz helyzet okait.

Egyszóval Egernek nem volna ma sem semmi baja, ha befolyhattak volna idejében az adók és gépüzemeket illető díjak. Ezek azonban a polgárság leromlott anyagi helyzete miatt nem folyhattak be, amiért a város vezetői nem okolhatók még akkor sem, ha voltak is olyan beruházások vagy építkezések, amelyeknél most utólag az ovatosság hiányát, vagy bizonyos könnyelműséget állapíthatunk meg. Azonban éppen ezekrőlmondotta dr. Kálnoky István városi tanácsnok munkatársunknak:

— Ha én előre láthattam volna, 1926-ban, hogy milyen gazdasági állapotok következnek be most, akkor bizonyára nem ezt a karriert futottam volna be...

A „Hevesvármegye” mai száma a nagyszabásban beérkezett kéziratok miatt 4 oldalal nagyobb.

Három hangulat.

Írta: Dr. Hammersberg Elemérné Kovalik Ilona.

Európa vajudó hangchaosában három helyről cseng felém az örök szép, örök jó és örök nagyszerű melódiája, mint halk vezérlő motívum, egy hatalmasan tragikus operából:

Nerviből, Luzernből és Uppsalából.

II. LUZERN.

A hegyek koszorúzza vierwaldstätti tó körül, mint egy kényelmes, zöld-bársony foteuilben, méltóságtelesen helyezkedett el Luzern, a nagy élet városa. Autok százai rohantak Zürich felől, megálltak ott, vagy tovább mentek Interlakenen át Lauterbrunnenig, hogy a havasok királynője, a Jungfrau lábai előtt hódoljanak, mely fagyosan, lényesen, magasan, szinte elérhetetlenül uralta az Alpések egész világát.

A legnagyobb luxussal berendezett vendégszoba balkonzáról lenéztem megérkezésem estéjén. Káprázatos színjáték tárult szemeim elé! Tűzkigyók, lángvirágok, óriás csóvájú üstökösök, szivárványszín csokrok, opálos szalagkötégek bomlottak ki, tündököltek, száguldottak s veszték el a fekete hegykonturokkal telerajzolt kékes-sötét égboltozat testén. Ragyogásuknál felillantak a fehér havasok, a tópart pálmái s a nyüzsgő sokadalom, mely ott ujjongott, lelkesedett az ablakokban és utcákon. A tavon lampiónos csónakok, vitorlások, motorcsónakok cikáztak le és fel és különböző zenekarok muzsikáját sodorta szerte-széjjel a szellő . . . amikor megszólalt a gong és vacsorához szólította a Grand Hotel National vendégseregét.

A hallba vezető lépcsőkön helyenkint egy-egy emberpár, vagy kis baráti csoport tünt fel. Öregjeiatalja egyaránt valóságos ruha, arc és hajcsoda volt. Mesterien megalkotott toiletté-ideák beszórva gyémánt, smaragd és rubin ékszerremekkel, égő és pastell színekben virágoztak a férfiak elegáns feketesége mellett. Az arcok művésziesen kifestve hágyadt rózsaszínre, lángoló pirosra, érdekes kreolra, vagy álomszerű fehérre. A szőke, barna, fekete, bronz és hófehér fejek valódi, vagy mesterségesen megteremtett hajhullámai és gyűrűi az alattuk szeszélyesen, vagy rendezetten kavargó gondolatoknak bűvös sátorai gyanánt tüntek fel.

A „Gala Dinner Dance“ a délszaki növényekkel diszitett teremben zajlott le, hol frakkos pincérek hangtalan csoportja állt, minden gyönyörű asztalka mellett, melyeken tómpított fényeket ontottak virágkosárszerű lámpák ibolya-lila, la-france-rózsaszín, marechal-niel-sárga, soleil d'or-vörös, narangvirág-kék és havasigypár-fehér világocskái a metszett kristályokra s a „corbeille de fruits“-ekre, melyekben barnán, narancs, körte, ringlot és ananász illatoztak.

A dinner végén pillanatok alatt salonná változott a terem s a parketten Daphne Saxon a hotel „Premiere Danseuse“-e Ronald Timmins „Premier Danscur“ megkezdtek a táncot. A kicsi, feketeszemű Daphne, tündéri rózsaszín túllruhájában, mint valami egzotikus pillangó . . . hajlongott, lebegett, szokell, a mosolytalanul hüvös, mesteri eleganciával táncoló férfi partnere karján. Először egy finom pantomimszerű saját creatiojukat a „Mon Rêve“-t lejtették el, azután foxtrot, quick-time, jale-blues, tangó és valceto-tango következtek, melyeket már a férfi a társaság hölgyei közül valakivel s a nő is egy frakkos idegennel táncolta, elvegyülve az inspiráltak kecsesen hullámozó táncoszorújában.

Mialatt a „Sireen Dream“ édesen já'szi melódiái csobogtak elő egy kiválóan játszó olasz jazzzenekar hangszereiből, az ember önkéntelenül lelki pillanattelveteleket készítet, a mélyről felszínre törekvő érzések hatása alatt.

A kis Daphne szüziiesen tartózkodó viselkedése s szinte hihetetlenül önérzetesen visszautasító tekintete, a bármennyire morálisan megalapozott, szinte már művészivé letompított ösztönelet sodrából - a pezsgő csiholta vágy feleje dobott szikráival szemben . . . nagyszerű volt. Megszégyenülten surrantak helyükre azok a felvillanások, melyek lopott érzéseket vetettek feleje s megtorpantak azok is, melyek töle vártak valami hasonlóan alacsonyrendűt . . .

Ronald sem hajlott gyújtó közelségbe az asszonyok fehér vállaihoz, hogy rózsaszín fülecskékbe lörtött süttőgásokat helyezzen el s megbolygassa a férjek néha talán már megszokottá vált szavainak csengését . . .

Mily éragadó volt a szép öreg angol házaspár. A férj, 75 éves, teljesen ősz, megletekinetű ember, az asszony szintén galambbőhr már, de mosolygós szemű. Halványlila selyembe burkolva olyan volt mint az őszi verőfény. Ők is ott láncoltak a forgatagban, sokszor ritmus nélkül már, talán csak azért, hogy évés utáni szükséges testmozgásuk meglegyen; de mikor hajnal felé az ember összesimulva látta őket lakosztályukba tipegni a lépcsőn, önkéntelenül az a gondolata támadt, mintha a tiszta érzések rejtelmesen változó, de örökké jó világónak látványos selyem kárpitja lebbent volna fel egy pillanatra.

Már majdnem reggel volt, amikor a confetti és serpentin halmaz borította parkett fölött elnémult az élet. Mindenki szerte-széjjel oszlott, karján egy hűségesszemű bársony-bulival, puha velour-cicával, tarka papagállal, vagy csengős bohóccal . . . a gáláns igazgatóság kedves ajándékaival. A nagy gyermekek ártatlan játéka véget ért.

Az ébredő hajnal zöldre festette a sötét tavat körülölelő hegykaréjt, majd a nap csölkje gyémántfénytűvé élesztette a havat a messzi csúcson, amikor a szálló vendégserege megmozdult és ki gollozni, tenniszezni, lovagolni, csónakázni, vagy uszni indult, ki pedig a Pilátusra, vagy Rigiro ment fel, hogy gyönyörködjen a feltáruló panorámában, — mely, minél magasabb fokra hágott az ember, annál nagyobb távlatokban bontakozott ki szemei előtt. Voltak akik a város megtekintésére indultak.

Kiseb-nagyobb szállodák, családi házak, villák, házikók, mind a legnagyobb csinnal megépítve, virágos kertekkel körülvéve beszéltek igazi jólétről. A drágaságokkal s válogatott izlésű árukkal teli üzletekben egymásnak adták a kilincset a gazdag vevők s amerre csak tekintett az ember, mindenütt kiegyensúlyozott, tiszta lelkű benszülöttek elégedett mosolya fogadta. Mintha az egész boldog emberiséget kötné össze az a régi hid, mely egy haragvó, ellenséges multat kötött egybe hajdan, hogy a meleg, áldásos béke soha többé el nem muló fonala legyen s a

zsoltáros oszlopok ivei alatt átlátogathasson egymáshoz minden emberi szív . . . A rómaiak korából való világító toronytól — lucerna — kapta nevét a város.

A hegyoldalban emelkedő templom, mint örök symbolum, a grand hotelek tetejét kémlelte, örködött a bennük rejlő gondolatok, életek és dolgok lelett s megáldotta őket, örült nekik, . . . mert a nagy szállók és a kis hajlékok lakói mindennap, ha csak egy lutó pillanatra is, de találkát adtak a Legfőbb Gondolatnak . . . magasbatörő tornyai alatt.

A nagy Thorwaldsen oroszlánja, az erő, hűség és vitézség emléke, nyugodtan alhatja örök álmát, mert őrt áll a messzire elragyogó, hófödte-hideg fejű Jungfrau, ott a ködökön tuli magasságokban, ahol a rettenetes viharok s a spherák zenéje a chronikásai, a titokzatos sorsnak és a földi történéseknek. Őrt áll s könyörög a kultura isteni dalában, békéjéért és boldogságáért e fenséges helynek, melynek lakói, vendégei és vándorai egy becsületes munkával, alkotó lélekkel s a nagy igazságokhoz hűen eltöltött élet után, a megérdemelt földi jóságban kívántak megfűródni; abban a jóságban, mely a legegyszerűsebb életet öröktől fogva vágyolt és vágyható utolsó stációja ezen a földön!

(Folytatjuk.)

Új gyümölcsösök telepítése.

irta: dr. Gergely Ernő.

A racionális gyümölcsstermelés legfontosabb előfeltétele a telepítés és a termelés költségeinek a várható termés értékével megfelelő arányba hozása. Azoknak, a kik nem csupán háztartásukat kívánják gyümölcsösökkel ellátni, hanem üzletszerűen akarnak gyümölcsstermeléssel foglalkozni, — tisztában kell, hogy legyenek mindazon körülményekkel, melyek a termelés rentabilitását lehetővé teszik.

Gyümölcsstermeléssel jövedelemre szert tenni csak úgy lehet, ha a telepítés a tekintetbe jöhető gyakorlati szempontok szemmel tartása mellett szakszerűen történik s a termelés eredményeként jelentkező gyümölcs nemesfajtájú, gombáktól és férgektől mentesen kerül piacra. Úgy a telepítés, mint a termelés sok kitaratást és számottevő tőke készenlétben tartását teszi szükségessé, — viszont jó meggyőződéssel állíthatom, hogy a megfelelően berendezett és szakszerűen kezelt gyümölcsstermelés egyike a leghálásabb és legjobban jövedelmező gazdasági ágaknak.

A telepítés elhatározása előtt ismerni kell a telepítés helyének éghajlati viszonyait és talajának összetételét, — valamint a termesztésre szánt gyümölcs igényeit és értékesítésének lehetőségeit. — Ezekben a vonatkozásokban a legmegbízhatóbb támpontot a szomszédos területeken tapasztalt eredmények nyújtják. Jó szolgálatot tesznek azon megállapítások is, melyeket a földmivvelésügyi miniszterium által összeállított s az egész országra kiterjedő gyümölcsstermelés adatai nyújtanak. — Vannak területek, melyekben az alma és a körte kitünően diszlik, — a cseresznye és meggy azonban csak szinylódik, — viszont vannak olyan helyek is, ahol az őszibarack vagy egyéb gyümölcsök érzik magukat a legjobban s így annak megállapítása, hogy hol és mit termeljünk, a legnagyobb körültekintést igényeli. Másképen kell telepíteni annak, a ki megfelelő üzemi tőkével rendelkezik s másképen annak, a ki gazdasági kiadásainak és megélhetésének költségeire soká nem várakozhatik. Számolni kell azzal is, hogy egyes

gyümölcsfajták már 3—4 évvel a csemete kiültetése után számottevő jövedelmet hajtanak, vannak viszont olyanok is, melyek első termésére 8—10 éven át is várni kell. —

A legelső eldöntendő kérdés tehát annak a megállapítása, hogy melyek azok a gyümölcsfajták melyek a telepítésnél szóba kerülhetnek. Ha többféle gyümölcs között válogathatunk, számításba kell venni azokat az anyagi erőket, melyek rendelkezésünkre állanak. Kétségtelen, hogy a legnagyobb jövedelmezőséget a télre eltehető gyümölcsfajták, tehát a téli alma és körte — adják, — viszont ezzel szemben tény az is, hogy épen ezen fáknek a gombabetegségek és rovarellenségek elleni védelme teszi szükségessé a legköltségesebb védekező eljárásokat. A korai érésű gyümölcsösöknél a védekezés aránylag kevés költséggel jár — főként azon okból, mert érési időtartamuk rövid lévén, a védekezés is csupán rövid időn át szükséges, — ezzel szemben áll viszont az a tény, hogy ezen gyümölcsök viszont beérésük után csak rövid időn át lévén eltarthatók, a termelő kénytelen — akárhányszor a kereskedő által reá kényszerített alacsony árral beérni. A téli alma és körte termelője ezzel szemben akkor hozza forgalomba gyümölcsét, a mikor annak ára a legkedvezőbb.

A korai gyümölcsök termesztését tehát az alacsony termelési költségek és a korai értékesítés lehetősége, a téli gyümölcsök termesztését viszont azok hosszabb időn át eltarthatósága és az érték elérhető magasabb ár teszi indokoltá. —

Sok egyéb szempontra is hivatkozhatnak, melyek a telepítő elhatározását befolyásolhatják, — a szelek okozta veszedelmekre és a szedésnek gyümölcslajok szerint váltakozó költségére — mindezekre azonban ennek a szükre szabott ismertetésnek keretében nem térhetek ki. —

Fel kell azonban, hogy hívjam a telepíteni szándékozók figyelmét arra, hogy a facsemetek kiválasztásánál a legnagyobb körültekintéssel járjanak el. Az elültetett fa első gyümölcsét csak évek múlva mutatja meg s a megbízhatatlan helyen megvett fák által okozott csalódások következményei csak későn, nehezen és nagy költséggel hozhatók rendbe. — Gyümölcsfacsemetünket lehetőleg a közelben fekvő megbízható olyan faiskolák valamelyikénél szerezzük be, a hol a megvenni szándékolt fa gyümölcssei nyersen vagy befőzött állapotban megtekinthetők. —

Az ültetést inkább késő ősszel, mint kora tavasszal eszközöljük, nemcsak azért, mert az ilyenkor elültetett fák jobb eredésére számíthatunk, hanem azért is, mert ilyenkor a faiskolák készletei gazdagabbak s így a válogatás nagyobb készletből történhetik. —

Meghalt a vármegye 82 éves ny. tisztifőügyésze.
Mednyánszky Sándor. Heves vármegye ny. tisztifőügyésze folyó évi január hó 22-én, 82 éves korában Egerben elhunyt. A ny. főügyész jellegzetes, közbecsülésben álló egyénisége volt Eger társadalmának. Élete, közeleti működése egy fejezetnyi története a régi Egernek és régi vármegyének. Temetésén családja és előkelő rokonsága mellett ott volt a város egész társadalma, legelső sorban pedig a vármegye tisztikara és az ügyvédi kamara vezetősége.

A sertéspestis múltévi pusztítása.

Schütz Béla törvényhatósági állatorvos jelentése.

Eger, január 25.

Hevesvármegye közigazgatási bizottságának mai ülésén Schütz Béla törvényhatósági állatorvos havi jelentésében többek között ezeket mondotta:

— A vármegyei ebadóalap terhére az 1932. évi sertéspestis elleni küzdelemnél megyénk 33 községében 433 tulajdonosnál 1216 darab különböző koru (szopós malactól 3 éves korig) sertést oltottak be szimultán oltással. Ezek közül megbetegedett az oltás következtében 60 darab, elhullott 13 darab. A 13 darab elhullottból 2 darab angolkóros, 6 darab már lázas fertőzött volt, 4 darab az oltás következtében megbetegedett sertést a tulajdonosok kényszervágtak, mert létek az elpusztulásuktól, egy megbetegedett sertés pedig elhullott. A szimultán beoltott sertések közül tehát 11 %-a veszteség.

— A sertéspestisjárvány megyénkben június közepén kezdődött és decemberben végződött. A járvány tartama alatt a hivatalos adatok szerint megbetegedett a vármegye területén 70 községben 9179 darab sertés. Ebből elhullott 6798, meggyógyult 2331, kényszervágásra került 50 darab. A sertésállomány Heves vármegyében 51.000 darab, amelynek így a járvány következtében 10,7 százaléka hullott el.

— Az elmúlt hóban megyénkből *kiszállítottak*: 230 szarvasmarhát, 20 borjút, 100 juhot, 194 hizott sertést és 654 sovány sertést. Külföldre szállítottak 16 darab szarvasmarhát és 6 darab hizott sertést.

A „fenséges asszony.”

Irta: Nádasi

1919 nyarán az Egert megszálló oláh csapatok parancsnoka — egyben valami vadászszászlóalj tulajdonosa a román trónörökös volt, a mostani II. Károly király.

A trónörökös is, környezete is hamarosan megmelegedtek s pár nap múltán egészen otthonosan érezték magukat Egerben.

A szakácsok jól főztek, a pincérek jól szervizáltak, az udvar jól élt. Volt ott minden, amit egy román trónörökös csak megálmodhatott.

A sok csemege, konyhai miegymás egész olcsón került elő. Az Egert környező falvak látták el minden jóval a királyi házat.

Fizettek is a románok, — még a negativumokért is — így a reggel 8 órára megrendelt konyhai lista megkésése, vagy pláne elmaradása: 25 ropogós botot tett ki a falusi bíró számláján.

Az udvar-tartás így aránylag kis rezsivel pazar fényben uszott.

Hire járt Egerben, hogy a trónörökös felesége is hamarosan megérkezik, sőt a beavatottak szerint rendezik is már a lakosztályt a fenséges asszonynak, perzsával, gobelinnal, bársonnyal, ezüsttel, mahagóni butorokkal.

A királyi udvartartásból ezek után már semmi sem hiányzott.

Néhány nap mulva az udvartól meglepő rendelkezést kaptam: Keressem fel azonnal a trónörökös szárnysegédjét. Fogalmam sem volt róla, mit akarhatnak tőlem.

Akkor én Eger mellett a híres tárkányi erdöket kezeltem.

A szárnysegédet azonnal fel is kerestem. Igen barátságosan fogadott és szinte nem várt bon-tonnal tudomásomra hozta, hogy Őfelsége a vezetésem alatt álló erdőségekben vadászni óhajt és várja a vadászatra vonatkozó előterjesztésemet.

— Ahá, értem már . . . szóval udvari vadászat. . . persze-persze a királyok és császárok udvartartásából ez elmaradhatatlan — gondoltam magamban.

A mi kegyelmes Urunk is tudomást szerzett a dologról, nem sokat látszott törődni a megváltozott idők új etikettjével, csak röviden úgy rendelkezett: „Trónörökösnek kijáró fogadtatásban részesüljön az új főri vendég.”

Röviden közöltem a szárnysegéddel a programot.

Érkezés 8'10-kor erdei iparvasuton a lesállásokig . . . három hajtás, ebéd, stb. stb.

A kezdet kezdete másnap reggel valóban királyi pontosság jegyében indult.

Nagy szürke turaautóját maga a fenség vezette, mellette jobbról egy feltűnően csinos hölgy ült, lát-szólag a fenséges asszony. Az autó 8'10-kor stoppolt nálam. A fenségek kedves, kedélyes mosollyal szálltak ki. A királyi fenségnek és külön a fenséges asszonynak, a mi udvari formaságunk szerint mutatkoztam be.

Mosolyogtak, örültek és kezet nyújtottak nekem. A rövid diskurzus pompás németséggel folyt.

Egy másik autón még három udvari tiszt jött a fenséges urakkal. Ezek hangosan, beszéltek, élénken gesztikuláltak és mindenkinek cigareta lógott a szájában. Tört németséggel az egyik — pontosan emlékszem a nevére, Capitan Horatius Er-mie — a vadászatra kölcson kérte a drilling puskámat. A másiknak a fővadászom, a harmadiknak egyik erdőőröm adott fegyvert.

Nem így képzeltek az embereim — láttam az arcukon — egy királyi udvar kíséretét.

A személyzet loállásba kísérte a fenségeket és a többi vendéget. A hajtás kürtjelre megindult. A szomszédom a Horatius volt. Alig állottunk a helyünkön pár percig, felőle lövés dördült el.

Elsült a kezében a puska. Én sem ilyennek képzeltem az udvari gárdistákat . . .

Két hajtás közben felkerestem a fenségeket. Lebilincselő szivélyességgel beszélgettünk. Az asszony a gyepes földön heverészett és gyönyörű alakját teljes tökéletességében csillogtatta.

Plasztikus vonalai, pompás lábai . . . szó ami szó, remekül feszült karcsu bokáján a selyem sport-harisnya.

Feltűnt nekem, hogy Károly, a porosz dialektust beszélte tökéletesen, a hölgy inkább a bécsit.

Egy fél órát cigarettáztunk. A király egy fatuskó tetején guggolt én a vadászszékemen, a fenséges asszony — az örök asszonyhoz méltóan — szoborba illő idomait, a buja harangvirágoknak és a zöld pázsitnak engedte átölelésre. Mindhármunkat eltakart a zöld lombsátor, a galyak fölöttünk összeborultak. Többször meg-meg akadt a konverzáció, a topolyafa sokszínű levele kedvesen zizegett és ügyesen töltötte ki a csend ürességeit. Mindegyikünknek volt egy kis titkos gondolata a másik előtt.

A harmadik hajtás után ebédet szervizáltak. Főri ebédet.

A három tiszt itta, nyakalta a tüzes egri borokat. Károly jókedve a tetőpontra hágott, valóságosan elemében volt. Kedves intimitásokat mondott el a hadnagy koráról, mit az első porosz gárdaezrednél töltött.

Még bizalmaskodva meg is kérdeztem a fenséges asszonyt, mit szól ezekhez a sneidig hadnagy csinytevésekhez. Megértő majesztással mosolygott.

Ebédutánra egy hajtást terveztem. Az adjutánok az egész hajtás alatt hangosan beszélgettek, jobban érdekelték őket az egri bikavér, mint az udvari vadászat.

Késő délután ért véget az utolsó hajtás. Még egy szentjános áldást is ittunk.

A szentjános után egy kis zavaró momentum is fordult elő. Az egyik gárdista meg akarta tartani magának emlékül a lövadászom kölcson puskáját. A dolog nem ment egészen simán, a lövadász és a gárdatiszt sehogy sem tudtak egy akaratra vergődni. Egyik az egyik végét fogta a puskának, a másik a másikat. A trónörökös vetett véget a vitának. Visszaítelte a puskát az eredeti pazdájának.

A gárdista arcán semmi változást nem vettem észre. Az egész nap folyamán különben a bájos hölgy lényé foglalkoztatott. Valahogy a hatodik érzékszervem kondenzátorán át zavaró mozzanatok mutalkoztak. Szép szivmetszésű szája szögletében láttam egy állandó parányi mosolyt, a szeme tüzeiben olykor-olykor egy cseppecske felvillanást. Valamivel nem voltam egészen tisztában. Egy ködfátyolos titokzatos homály borította a bájos hölgyet. Az tűnt fel lökény-dőrére a felmelegedésnek, a tüzes egri borok minden definiálhatatlan csoda varázsának, hogy a királyné a királyné helyett mindig egy nő, egy igazi asszonyt mutatott nekünk. A társaság minden tagja pedig királyi hódolattal vette őt körül, különösen Károly. A fenség tüntető figyelemmel halmozta el a fenséges asszonyt, aki mindig mosolygott és mindig örült.

Közöttünk feloldódott az etikett szenzációs hangulattá.

A három gárdista nem számított.

Az egri borokra vettem.

Az elbucsuzásnál is kezet fogtunk, a fenségek egy eléggé leereszkedő mélyebb szembenézésre is méltáltak.

A király azután a volán mellett erősen belelépett a gázpedálba s az autó útját csak egy tehér porfellió jelezte.

Pár nap sem mulott el, Egerben volt járóm. A nagytemplom sétányán át elgondolkozva mentem a dologom után. Csendes volt a város: amilyen egy megszállt város csak lehet. Egy feltűnő elegáns hölgyet láttam a főtemplom korzóján, amint nagy érdeklődéssel nézegeti a székese gyház monumentális méreteit. Pillanatnyi idő sem telt belé, találkoztak a tekinteteink. Ő volt a multkori búbajos fenséges asszony.

Hódolattal köszöntöttem.

Villogott a szeme kékje, csillogott a fehér fogora, szinte kacagva fogadta az üdvözlésemet:

— Gut morgen Königliche Hochheit! — csacsogta bájos gúnnyal.

Zavaromat alig bírtam elleplezni.

Aztán szinte meglepő őszinte bájjal adta tudtomra, hogy ő nem a fenséges asszony és én bizony alapos tévedésben vagyok ha azt hiszem . . .

Ő Magyarországról annyi szépet, annyi jót hallott, a magyarokat oly lovagoknak és gavaléroknak ismerte meg, hogy még háboruban is megakartta látogatni Magyarországot és felhasználta a királlyal való intim jó ismeretségét. Egyéb-iránt a magyarokban egy cseppet sem csalódott.

Feltaláltam én is magam és együtt kacagtunk hosszan, soká . . .

„Öfelségéeké” azóta sem láttam.

A hevesi főrabbi és hitközsége.

Nyolc événél is több talán már annak, hogy Hevesen áldatlan harc folvik az izrealita hitközség néhány tagja és a hitközség papja; *dr. Friedmann József* főrabbi között. A pap ellenfelei nem elégedtek meg az egyházi hatóságok döntésével, hanem a kir. járásbíró elé állították főrabbijukat a templomi szószékről elmondott hiteősítő beszédének egy-két, magukra sértőnek talált állítása miatt. A járásbíró a főrabbit kisebb pénzbüntetésre ítélte rágalmazás vétségében. Felebbezés folytán az egri kir. törvényszék elé került a hitközségnek és papjának szokatlan ügye. *Gálbory József* dr. kir. törvényszéki elnök felebbezési tanácsa előtt délelőtt és délután tartó hosszú tárgyaláson *dr. Heller József* ügyvéd védte a főrabbit, akit üldözött vadhoz hasonlított és szinte páratlanul szép perbeszédében azt igyekezett bizonyítani, hogy az ügy elbírálása nem a világi bíróság, hanem az egyház illetékes fórumai elé tartozik. A törvényszék helyben hagyta a járásbíró itéletét, de a tárgyalás befejezése után Gálbory törvényszéki elnök odament a főrabbihoz és megszorítva kezét kijelentette neki, hogy mint keresztény ember együttérez vele és a maga részéről nagyra becsüli benne a fennkölt zsidópapot. bár a törvény rendelkezési alapján a bíróságnak nem állott módjában másképpen ítélkeznie. És a törvényszéki elnök szemében ott csillogott a részvét és megilletődöttség férfi-könnye . . .

A magunk részéről valláserkölesi szempontból, felekezetre való tekintet nélkül, veszedelmes hatásúnak tartjuk a hevesi példát és úgy gondoljuk, hogy szebb, emberibb és vallásosabb cselekedet lett volna, ha nem a bíróság előtt intézik el a hitközség és a pap között felmerült ügyet!

A hevesi izrealita hitközség érdektelen, előkelő tagjaira várna az a fontos hivatal, hogy a kifelé is nagyon kellemetlen határu perpatvarnak tapintatos közbelépésükkel véget vessenek.

A felszámolás alatt álló Hevesi Hitelszövetkezet reaktiválása érdekében Dr. Papp Béla hevesi ügyvéd akciót indított. Értesülésünk szerint a központ által megkivánt új tőke összegyűjtésének még reménye sem forog fenn, pedig már az új igazgatóság és a tisztviselői kar, valamint az ügyvézi állás személyi kérdései meg volnának oldva.

Valószínűleg bíróválasztás lesz Hevesen. Szuromi István községi bíró ellen a vármegye alispánja hozzájutott panaszok miatt elrendelte a fegyelmet megelőző vizsgálatot. A folyamatban levő vizsgálatról különböző hírek keringenek. — Ugy hírlik, hogy Szuromi István rövidesen lemond a bírói állásról s már az új jelöltek is emlegetik vitéz Besenyei István, vitéz Szabolcsi Benedek és Szedlák István személyében.

Vármegyénk bortermelőinek nagygyűlése Egerben

orvoslást sürgetett a szőlősgazdák sérelmeire.

Heves vármegye szőlőtermelő gazdái január hó 22-én nagygyűlést tartottak az egeri városházán. A nagygyűlés egy hatalmas jankiáltása volt a bortermelés évek óta huzódó súlyos válsága miatt pusztulásra ítélte szőlősgazdáknak, akik a szeszkartel, fogyasztási adó és a külkereskedelmi sivár viszonyok következtében leirhatatlan gondok között viaskodnak helyzetük javításáért.

A városház közgyűlési termét teljesen megtöltötték szőlősgazdáink, de sokan szorongtak a karzaton, a folyosókon és a szomszédos termekben is. Eger város és a megye legnagyobb szőlőtermelőit is ott láttuk a nagygyűlésen, sőt ott ültek szőlősgazdáink között *Okolicsányi Imre* alispán és *Trak Géza* polgármester hírneves bortermelők is.

Braun Károly Eger város főjegyzője és polgármester helyettese, Eger egyik kiváló szőlősgazdája elnökölt a nagygyűlésen. Nehéz feladata volt, mert a gyűlés elején rendkívül izgatott volt a hangulat, elkeseredett felkiáltások hangzottak fel és már páratlan vihar kitérésétől lehetett tartani, amikor az elnöknek végül is sikerült lecsillapítani a kedélyek háborgását és így a legszebb rendben folyt le a közgyűlés.

Polgár Lajos szőlőbirtokos, a Magyar Szőlőbirtokosok Országos Társaságának igazgatója felszólalásában annak a *Hevesvármegye* hasábjain *Gröber Jenő* egeri bortermelő által körvonalazott felfogásnak adott hangot, hogy *téves az a beállítás, mintha a magyar szőlőgazdaság túlméretezett volna*, csak helytelen volt az utóbbi idők gazdasági politikája és a többi bortermelő államokhoz viszonyítva, nálunk rendkívül alacsony a belső borfogyasztás fejkvótája. *Magyarországon 40, Franciaországban 160, Olaszországban 120 liter bor fogyasztása esik évente egy*

emberre. Helytelen az a törekvés is, hogy a *hegyvidéki szőlők 25 és a síkvidékiek 30 százalékát ki kell vágni*. Az értékesítés megoldásával, nem pedig a szőlőterületek csökkentésével kell a bortermelést szanálni, mert a földművelésre alkalmas területek 74 százalékán így is gabonát termelünk és veszedelmes lenne a szőlőterületek egy részének feláldozásával növelni az ugyancsak súlyos válságban levő gabonatermelésünket.

Vida Ferenc a szőlősgazdák sok más sérelmére igyekezett rámutatni, *Kakuk Ignác* az adóterhek csökkentését kívánta hozzászólásában.

A nagygyűlés ezután *határozati javaslatot* fogadott el, amelynek lényege röviden a következőkben foglalható össze:

A Hevesmegyei Gazdasági Egyesület által Egerbe összehívott vármegyei szőlőgazdasági nagygyűlés köszönti *Gömbös Gyula* miniszterelnököt, aki állást foglalt a válság olyan megoldása ellen, amely a szőlőterületek egy részét ki akarja irtani. Üdvözli a gyűlés *Kállay Miklós* földművelésügyi minisztert, aki a *szeszkartel* árpolitikájával szemben a bortermelést védelemben részesítette.

A nagygyűlés a szőlőtermelést és a vele összefüggő gyümölcs-, zöldség és kerti vetemények termelését Hevesvármegye legfontosabb gazdasági munkájának tartja mert ezeknek a termelési ágaknak prosperitásához a vármegye létérdeke fűződik.

A nagygyűlés olyan intézkedéseket kér, hogy *fogyasztási szesz* előállítását csak *borból* legyen engedélyezhető, a *borfogyasztási adót töröljék*, általában pedig ugyanazokat a jogokat kívánja a magyar szőlőgazdaság részére, amely jogok a többi bortermelő államokban a bortermelés javára fennállnak.

Biedermann Adolf halálára . . . Január 25-én csendesen elballagott egy ősz egeri ember, akit mindenki szeretett, mert ő is minden jó embert szeretett. Tipikus tagja volt a háboru előtti Eger társadalmának. Irodalomért, művészetért lelkesülő szelleme szeretettel ölelte körül az egeri csillagok nagy íróját: a sánci kuria magányába vonult Gárdonyi Gézát. Meghitt barátság fűzte őket egybe és a múlt évtized elején dúló felekezeti harcok, a fellángolt antiszemitizmus és a terjedni látszott cionizmus idején, amikor tanítógyűlésre ment *Biedermann Adolf* az egeri izr. iskola igazgató-tanítója, Gárdonyi, a Mester mondta neki: „Hirdessétek és tanítsátok, barátom, hogy nincsenek magyar zsidók, csak zsidó magyarok! És így tanított Biedermann bácsi 31 éven át iskolájában. Könyveket írt, dolgozott, jótékonykodott, mert nagyon szerette embertársait és legelső sorban szenvedő magyar testvéreit. Temetésén felekezeti különbség nélkül, mély részvétellel jelent meg a barátok és tisztelők nagy száma. *Sándor Imre dr.* egeri orvos az édesatyját gyászolja az elhunytban.

Ipartestületi jegyző választás. A Hatvan és Vidéke Ipartestület január 29-én Szmetya Józsefet, a katolikus legényegylet titkárát választotta meg jegyzőjévé. A választás eredménye közmegegyezést kellett, minthogy az új jegyző maga is iparos családból származik.

Kimutatás a Heves vm. területén az 1933. évben tartandó állatvásárokról. Apc: január 9, március 13, augusztus 1, október 9. Eger: január 9, május 8, július 3, szeptember 28 -9. Erdőtelek: április 1, október 16. Füzesabony: március 6, június 12, szeptember 11, december 1. Gyöngyös január 30, május 22, augusztus 21, november 13. Gyöngyöspata március 1, szeptember 13. Hatvan: február 6, március 6, április 21, május 29, július 10, augusztus 28, október 2, november 6. Heves: január 23, április 18, július 17, október 23. Kál: február 17, szeptember 18. Kápolna: május 1, november 13. Kisköre: április 24, július 21, október 25. Kömlő: május 8, szeptember 25. Nagyfűged: február 6, szeptember 4. Pásztó: február 13, április 10, június 26, augusztus 7, október 30, december 18. Pétervására: január 2, május 10, szeptember 26. Poroszló: február 6, május 29, augusztus 28, november 6. Recsk: április 10, szeptember 11, december 18. Tiszafüred: január 5, április 13, augusztus 3, október 5. Tiszanána: február 20, május 1, július 31, október 9. Tiszaörs: május 1, december 4. Verpelét: január 16, április 24, július 24, október 30.

Az egri kereskedők mozgalma a boltberek leszállításáért.

A mai lecsökkent forgalom mellett számos esetben katasztrófális terhet jelent a kereskedőre az a magas üzletbér, amelynek fizetésére évekkal ezelőtt — más és sokkal jobb forgalmi illetve kereseti viszonyok között — kötelezte magát szerződésileg háztulajdonosával szemben. Hiteles adatokkal kimutatták, hogy pl. egyik egri kereskedőnek 1930-ban, amikor az ötezer pengős üzletbérre szerződést kötött hosszabb időtartamra, 180 ezer pengő volt az évi forgalma, ami 1931-ben 140, 1932-ben 103 ezer pengőre esett vissza, az idén pedig a jelek szerint 80 ezer pengő forgalom sem ígérkezik. Az ötezer pengős üzletbér azonban változatlan maradt. Ilyen és hasonló jelenségek arra az elhatározásra indították az Egri Kereskedők Egyesületét, hogy úgy a kereskedő, mint a háztulajdonos érdekében országos mozgalmat indítson a boltbereknek a megváltozott helyzethez alkalmazkodó leszállítására. A mozgalmat a mai helyzet teljes megvilágításával az O. M. K. E. útján indítják meg, amelyhez már el is küldték javaslatukat az egri kereskedők, de lehetséges, hogy az Egyesület maga is körlevélben fordul a vidéki kereskedelmi érdekeltségűkhöz.

Felemelték az egri vendéglők italmé- részi illetékét.

Ez év január elsejével a kormány felére szállította le a borfogyasztási adót. Az italmérők Egerben nem sokáig örülhettek ennek a leszállításnak, mert ugyancsak az újév elején megjelent a hivatalos értesítés minden vendéglősnél és korcsmárosnál arról, hogy italméresi illetékeiket 20—30 százalékkal felemelték. Illetékes helyen azzal indokolták munkatársunk előtt ezt az emelést, hogy az egész városra egy meghatározott összeg van megállapítva, mint kincstári bevétel, italméresi illeték címén. Ennek az összegnek egy része a várost illeti. Mivel pedig az elmúlt évben huszonhat vendéglő és korcsma (köztük 50—60 éves nagyobb üzletek is!) szűnt meg Egerben, ezeknek italméresi illetékeit is a megmaradt üzletekre kellett ráérni, mivel a kincstár nem mondhat le erről a bevételről és a város költségvetésében is, mint biztos bevétel szerepel az italméresi illetékből származó részesedés összege. A válsággal küzdő vendéglős és korcsmáros ipar ezzel szemben azt

az álláspontot vallja, hogy a 26 üzlet megszűnése nem emelte amegmaradtak forgalmát, mert egyrészt rosszabbodott a fogyasztó közönség anyagi helyzete, másrészt pedig köztudomású, hogy a borforgalomnak csak elenyésző kis része esik a törvényes engedéllyel bíró italmérőkre, mert az igazi borforgalmat az adózás alá nem vont zug-korcsmák bonyolítják le. Így tulajdonképpen az emelés előtt fennállott italméresi illeték is elviselhetetlenül nagy volna, mivel az adófizető italmérők nem tudnak versenyezni a titkos és így adómentes italmérőkkel.

246 933. Hevesvármegye egri járás főszolgabírájától.

Pályázati hirdetés.

Hevesvármegye egri járáshoz tartozó Verpelét községben nyugdíjazás folytán megüresedett vezető jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma: 4 szobából álló természetbeni lakás, 5 hold 800 □-ól föld haszonélvezete. Törvényszerű fizetés és a vármegyei szabályrendeletben megállapított magánmunkálati díjak.

Felhívom mindazokat, akik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy személyi adataikat, erkölcsi és politikai megbízhatóságukat, valamint képesítésüket igazoló okmányaikkal felszerelt kérelmüket hozzám 1933. február hó 6-áig déli 12 óráig nyújtsák be, mert a később érkező pályázatokat figyelembe venni nem fogom.

A választást 1933. február hó 9-én d. e. 10. órakor Verpelét község közházánál fogom megtartani Eger, 1933. január 16.

Dr. Szabó Gyula s. k.
főszolgabíró.

A szerkesztésben résztvesznek:

Egerben: Dr. Erlaci Sándor.

Gyöngyösön: Dr. Katrics Kálmán.

Tiszafüreden: Dr. Óggh József.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Óggh Vilmos. Hatvan, Telefon: 85.

Társszerkesztő: Baiogh István Gyöngyös.

Kéziratok, előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatal címére Hatvanba küldendők.

Hirdetések díjszabás szerint.

ASBESTPALA-ÉRTÉKESÍTŐ K. F. T.

„NAGYBÁTONY-UJLAKI“ EGYESÜLT IPARMŰVEK R. T. — MISKOLCI ÉS TÁRSA ASBESTCEMENTPALAGYÁR B. T.
PALAGYÁRTMÁNYAINAK KÖZPONTI ELADÁSI IRODÁJA: Budapest, V. Vilmos császár-út 32.
Sürgőncre: PALAKÖZPONT. Gyár: MISZKEN (Esztergom m.) Telefon: 274 30.

A legjobb és legbiztosabb tetőfedőanyag, amely soha javítást nem igényel, a tűz, fagy és vihart álló

„TERRENOL“ és a „* * „UJLAKI“ ASBESTCEMENTPALA !

Kerületi képviselő HATVANBAN: Blumenthal Béla fakereskedő.

**Bindfeld Márk és fiai
részvénytársaság**

épületfa-kereskedő cégnél
a legmodernebb kivitelű
cementárúk és műkövek
beszerezhetők.

Hatvan. Telefon 30.

Blumenthal Béla

épületfa-kereskedése és
cementgyára.

Hatvan. Telefon 29.

Elsőrendű cementárúk!

Mindennemű építőanyag:

cement, téglá, cserép, pad, kőpor stb.

a legjobb minőségben kapható.

„Orlon”

elsőrendű rá-
dió készülékei

Fuchs Lajos

kerületi képviselő
tízletében kapha-
tók. Telefon 108.

**Eladó gyümölcsfa-
oltványok**

KESERŐ BÁLINT kiskolájában, Pusztamonostor, Szolnok megye. (A Magyar Faiskolai Szövetség tagja.) Alma, körte, szilva, kajszi, cseresznye, meggy, dió, eperfa magról, vadkörte és vadalma, két éves csemeték. Versenyképes minőség és árak. Árjegyzéket kíváratra küldék. Látogatókat szívesen fogadok. Telepem közvetlenül a pusztamonostori vasútállomás mellett van.

Minden városban

és minden faluban tudják, hogy milyen
kellemes és előnyös megszállni.

B U D A P E S T E N a

BRISTOL SZÁLLÓBAN.

Előzékeny kiszolgálás.

Kellemesen fűtött szoba. Kitűnő ellátás.

Naponként és személyenként 12. — P.-ért.

Központi iroda:

Horvát Mihály ucca 774.

Nagy és kisméretű!

géptégla, hornyoltcserép!

A Hatvani Gőztégla és Cserépgyár r-t.
hatvani gyártelepén kitűnő minőségű.

Nagy méretű téglá Hornyoltcserép

Kisméretű „ Gerinc-cserép

TELEFON: VIDÉKI

Központi iroda 22. vizonteladókát

Gyártelep 31. keresünk.

Olcsó áron,-

részletfizetésre is kapható!

Bell Miklós

tégla és
cserép-
gyára.

Mátraderecske.

A gondos háziasszonynak

csüförtökön

első teendője, hogy felkeresse

HAJDU ÁRMIN

ü z l e t é t ,

ahol Iriss pörkölésű elsőrendű

k á v é t

kap igen jutányos áron! — Denaturált szesz nagyban és kicsinyben! — Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlök! — Saját érdeke parancsolja, hogy egyszer próbálja meg.

Standard

rdáiókészülékek

Illés Béla

radiószaküzletében.

Eger. Telefon: 230.

AZ ELSŐ HATVANI MŰMALOM

tisztelettel értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy
a mai nappal megkezdte legmodernebbül

felszerelt malma üzemét.

Buzát, rozsot a legkényesebb igényeknek megfelelő lisztekre becserél. Árpa és tengeri darálást gyorsan és jól kiszolgálva végez. Egyben értesíti a nagyérdemű közönséget, hogy **Lisztüzletét** a régi helyén ugyancsak **megnyitotta, ahol a legolcsóbban a legjobb lisztet adja.**

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri az **E L S Ő H A T V A N I M Ű M A L O M.**

NYOMATOTT VÉGH DEZSŐ KÖNYVNYOMDAJÁBAN HATVANBAN.